

SVIBANJ 2011.

5

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Marijino majčinstvo koje je započelo s njezinim pristankom u Nazaretu, dosiže svoju puninu pod križem. Ako je istinito - kako tvrdi sv. Anselmo - da "nas Marija od samog Navještenja nosi u svom krilu", tako je njezin poziv i njezina majčinska uloga na dobrobit onih koji vjeruju u Krista zapčela u trenutku kad joj je Isus rekao: "Ženo, evo ti sina!" (Iv 19, 26).

BENEDIKT XVI.

Ludak ili svetac

Kad je promicatelj misija i utemeljitelj misijskih družbi sv. Arnold Jansen (+1909.) došao biskupu tražiti dopuštenje za izgradnju misijskog centra, na pitanje koliko za to ima novaca, odgovorio je da nema ništa. Nakon što je otišao, biskup je svome tajniku njegov posjet komentirao: "Taj je ili ludak ili svetac!" Međutim, u Steylu u Nizozemskoj, neda-leko od njemačke granice diže se i danas veliki misijski centar koji je svetac sagradio. Iz njega u svijet odlaze brojni misionari i časopisi o misijskoj djelatnosti koji se ondje tiskaju.

Kad čovjek stane i pomnjivo promotri što se sve među nama čuje, vidi i događa, mora zaključiti kako danas u Hrvatskoj može normalno živjeti i raditi jedino - ludak ili svetac. Kad je Crkva u Hrvata pola stoljeća bila stjerana u sakristiju i nije se smjela čuti ni vidjeti, o svemu je odlučivala Partija i sve kao da je bilo u redu i bez problema. Čim je, dolaskom slobode, demokratsko društvo Crkvi omogućilo izlazak iz sakristije, počele su poteškoće. Kad o važnim pitanjima njezini predstavnici iznesu svoje mišljenje,

miješaju se u politiku i drugima nameću svoje stavove. Kad je napokon mogla početi graditi crkve, što joj je pola stoljeća bilo uskraćeno, bilo je bolje pomoći ratom porušenima! Kad su hrvatski biskupi napokon uspjeli sagraditi zgradu Hrvatske biskupske konferencije, ona je raskošna i trebala je u ovo krizno doba biti skromnija! O tome trebaju govoriti i pisati svi mediji, kako bi se o "nerazboritosti" biskupâ napunile uši i njihovim "vjernicima". A da su je gradili oni koji im to spočitavaju, što bi učinili da su bili najestu biskupâ? Da su u ovoj oskudici nebi pravili kuću, bez čega bi je to ostavili da izgleda skromnija?! Ili je, možda, Crkva kriva zato što postoji?!

Ne smijemo zaboraviti riječi bivšeg veleposlanika najveće svjetske sile na odlasku iz naše Domovine, kako mu je žao da u Hrvatskoj nakon njega ostaje još uvijek više od polovice katolika. Nije uspio smanjiti utjecaj Crkve, ni broj vjernika. Ne izabra li Bog lude, da posrami mudre?! Stoga se ne dajmo smesti. Budimo ludaci ili sveci, i u ljubavi prema Bogu i prema svome narodu, inače nećemo izdržati. Ludi u očima svijeta, mudri pred Bogom, jer vjeruju Onomu komu je sve moguće. Da naši preci nisu imali vjere u Krista i osobite ljubavi prema Majci Mariji, bi li se danas i znalo za hrvatsko ime?!

UREDNIK

Svečev savjet

"Kad se nadete pred Gospom, kleknite preda nju, zahvalite joj i recite neka pripravi mjesto i za mene!" Tako bi savjetovao osuđenimcima na smrt sv. Josip Cafasso, kojemu se ove godine navršava 200 godina od rođenja. I 150 godina nakon svoje smrti (+1860.), veliki ljubitelj Gospe od Utjehe i otac u društvu problematičnih i Gospinih miljenika Torina ostavlja mnoge izbezu-mljenima. (Mdd)

U vatikanskim vrtovima

"Moleći kronicu prolazio je ispred špilje Gospe Lurdske, ispred kapelice Gospe od Straže..." Tako je podsjećao L. Capovilla popodneve bl. pape Ivana XXIII. u vatikanskim vrtovima. Benedikt XVI. nedavno je u njima dodao i lik Gospe Dobrog savjeta iz Genazzana nedaleko od Rima, ali je mislio i na ljetnu rezidenciju u Castel Gandolfu. Ondje je nedavno postavljen Gospin kip, koji su mu darovali Marijini pobožnici iz svetišta u Tiranu i on ga blagoslovio 29. rujna. (Mdd)

Prvi muzej posvećen Gospi

Na poticaj Udruge Marije iz Nazareta i Zajednice "Chemin Neuf", u Nazaretu, gradu u kojemu je Gospa provela dobar dio svoga života, i u kojemu je primila anđelov navještaj, na svetkovinu Blagovijesti otvoren je prvi muzej o Gospi. To je zapravo tematski perivoj u kojemu će se moći otkriti biblijska povijest spasenja te upoznati i susresti Marija i otkriti kršćanska vjera novim tehničkim sredstvima, kinematografskim i interaktivnim. Svrha mu je upoznati stotine tisuća hodočasnika, koji posjećuju obližnju baziliku Navještenja, sa značenjem koje bl. Djevica Marija ima za današnjega čovjeka, kao i s važnošću njezina "da" koje je označilo početak otajstva Utjelovljenja. Ključevi su predani

950 godina svetišta u Walsinghamu

Westminsterski nadb. V. Nichols predvodio je 2. travnja svečanu misu u povodu 950. obljetnice utemeljenja nacionalnoga engleskog svetišta Gospe od Walsinghama, poznatijeg kao "Engleski Nazaret". Svetište ima svoje početke g. 1061., kad se, prema predaji, Gospa ukazala gđici Richeldi Faverches. U srednjem vijeku postalo je važno hodočasničko središte, ali je s pojavom protestantizma srušeno. Obnovljeno je g. 1897. pa je sada na tom mjestu i katoličko i anglikansko svetište. Radeći ondje zajedno, dijele ekumensko srce. U isto vrijeme slavi i *Ordinarijat Gospe od Walsinghama*, novo tijelo za anglikance koji prelaze u Katoličku Crkvu. Njegov ordinarij K. Newton potaknuo je članove da hodočaste u svetište tijekom idućih šest mjeseci jubileja i najavio da će 17. srpnja on svetištu predvoditi misu. Bit će to zahvalnica Bogu za ustanovljenje Ordinarijata i za pohod Benedikta XVI. kao i za sve što im se dogodilo posljednjih mjeseci.

(Z)

o. L. Fabreu, utemeljitelju Zajednice "Chemin Neuf", nove crkvene stvarnosti s ekumenskim pozivom koja će voditi brigu o prihvatu i radu Centra. Uloga je Centra promicati ekumenizam i međureligijski dijalog, pokazujući u jednoj dvorani kako je bl. Djevica Marija shvaćena u Istočnim crkvama, u Kuranu i ukoliko je Židovka. (RV-Z)

Studijski seminar

Papinska međunarodna marijanska akademija organizira u Rimu, 4. lipnja studijski seminar u vidu pripreme XXIII. međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa koji će se održati od 6. do 9. rujna 2012. u Rimu. Nakon predavanja S. Perrelle i V. Battaglie slijedi rad po skupinama i zaključna sjednica. Svrha je seminara pripremiti nacrt idućega međunarodnog kongresa. (PAMI)

Otkrivati utemeljiteljske karizme

U Argentini je izišla knjiga *Vez s utemeljiteljem*, koja objašnjava kako je nužno naći put za osobnu vezu s utemeljiteljima crkvenih pokreta. Autorica s. M. E. Parodi upravlja pogled u suvremenu teologiju u odnosu na utemeljitelje i njihove karizme, ali specificira na poseban način karizmu utemeljitelja Schönstattskog pokreta J. Kentenicha, konkretizirajući njegovu duhovnost i poslanje pokreta koji je utemeljio. (Z)

Zahvala Gospi za dobru ideju

U prigodi tradicionalnog hodočašća Terezijanske ustanove u Cavadongi (Španjolska), Gospinu svetištu u kojemu je začeta ta međunarodna udruga vjernika, upraviteljica L. Ballester uputila je 25. ožujka poruku svim članovima u kojoj ih je upozorila da ovogodišnji "Zavjet od Cavadonge", njihovo godišnje hodočašće u to sveto mjesto, ima posebno značenje, jer se navršava 100 godina od utemeljenja njihove ustanove. Žele

stoga da njihovo hodočašće 29. svibnja bude zahvalno sjećanje i obnova napora pod Gospinim okriljem. (Z)

Jubiley utemeljitelja marijanista

U rimskoj bazilici sv. Marije Velike 8. travnja proslavljena je 250. obljetnica rođenja i krštenja utemeljitelja marijanista, bl. Vilima Josipa Chaminadea (+1850.). Misno slavlje predvodio je kardinal A. Amato. Blaženik je rođen 8. travnja 1761. u Périgueuxu (Francuska), a blaženim ga je proglasio g. 2000. Ivan Pavao II. Proživio je olujne godine Francuskog veleprevrata i kritične trenutke raskršćenja Francuske te, po Marijinu nadahnuću, proniknuo kako osposobiti vjernike laike u evangelizaciji Crkve. (Z)

Posjet Očeva simbola u Ruandi

Očev simbol na svome je hodočašću po svijetu još uvijek u Burundiju, odakle posjećuje i neke susjedne zemlje u kojima ima članova Schönstattskog pokreta. Početkom ožujka posjetio je, među ostalim, poznato Gospino svetište gdje se g. 1981. ukazala Majka Riječi. (WS)

Za novu evangelizaciju Europe

Auksilijar Gospe Schönstattske koji obilazi svijetom, opet je u Europi i bit će u rujnu okrunjen za *Kraljicu nove evangelizacije Europe*. Sredinom ožujka boravio je zajedno s odgovornima za Gospu Hodočasnicu iz Španjolske, Poljske, Njemačke, Rusije, Češke, Švicarske, Portugala, Slovenije, Hrvatske i Italije u Schönstattu na Europskom susretu Hodočasničke Gospe Schönstattske. (WS)

Prostor za razmatranje

Prvoga travanjškoga kraja tjedna u Schönstattu je održan drugi susret odbora za pripremu *Noći svetišta*. Od petka navečer do subote u podne ponovno se raspravljalo pod motom *Vjerodostojno - to mi se sviđa*. (WS)

Prisna s Riječju Božjom

U ovoj prigodi želim svratiti pozornost na Marijinu prisnost s Riječju Božjom. To blista posebnom djelotvornošću u *Magnificatu*. Ovdje se, na neki način vidi, kako se ona poistovjećuje s Riječju, u nju ulazi; u tom divnu hvalospjevu vjere Djevica uzvisuje Gospodina samom svojom Riječi: "Magnificat - jedan portret, da tako kažem, njezine duše - u potpunosti je satkan nitima Svetog pisma, nitima izvučenim iz Riječi Božje. Tako se objavljuje da je ona u Riječi Božjoj uistinu kod svoje kuće, iz nje prirodno izlazi i ponovno u nju ulazi. Ona govori i misli Riječju Božjom; Riječ Božja postaje njezinom riječju, i njezina riječ rađa se iz Božje Riječi. Tako se objavljuje, uostalom, da su njezine misli u skladu s Božjim mislima, da je njezino htijenje zapravo htijenje zajedno s Bogom. Budući da je duboko prožeta Božjom Riječju, ona može postati majkom utjelovljene Riječi. (Benedikt XVI., Lett. enc. *Deus caritas est* (25. prosinca 2005), 41: AAS 98 (2006), 251.)

Osim toga, odnos prema Majci Božjoj pokazuje nam kako Božje

djelovanje u svijetu uvijek uvlači našu slobodu jer nas u vjeri božanska Riječ preoblikuje. I naše apostolsko i pastoralno djelovanje neće nikada moći biti uspješno ako se od Marije ne naučimo pustiti oblikovati Božjem djelovanju u nama: "Pobožna i ljupka pozornost prema Marijinu liku kao modelu i prauzoru vjere Crkve, od presudne je važnosti da bi se i danas postigla konkretna promjena uzora u odnosu Crkve prema Riječi, koliko u stavu molitvena slušanja toliko u velikodušnosti obveze za poslanje i navještaj." (*Propositio* 55.)

Promatrajući u Majci Božjoj opstojnost potpuno modeliranu Riječju, otkrivamo da smo i mi pozvani ući u otajstvo vjere, posredstvom koje Krist dolazi boraviti u našem životu. Svaki kršćanin koji vjeruje, podsjeća nas sv. Ambrozije, u određenom smislu, začine i rađa Riječ Božju u samom sebi: ako postoji samo jedna Majka Kristova po tijelu, po vjeri je, naprotiv, Krist plod svih. (Usp. *Expositio Evangelii secundum Lucam* 2, 19: PL 15, 1559-1560.) Dakle, što se dogodilo Mariji može se ponovno dogoditi u svakome pojedinom od nas svakog dana u slušanju Riječi i u slavljenju sakramenata.

(Iz apostolske pobudnice *Riječ Gospodnja*, br. 28.)

BENEDIKT XVI.

Usmjeri nas konačnoj slavi

Majko Marijo, koja si povjerovala da će se
ispuniti što ti je rečeno od Gospodina,
svojim pohodom usmjeri nas prema Spasitelju,
uskrslom Gospodinu,
dok svi ne prispijemo do čovjeka savršena,
do mjere uzrasta punine Kristove.
Daj da u radosti i nadi naših svagdanjih pohoda,
a osobito u nedjeljnom pohodu
euharistijskog slavlja, osjetimo radost
koja je sposobna preobraziti
i naša srca i naša polja.

Nadb. Marin BARIŠIĆ

Pomoćnica i posrednica

Sve one koji su se, ubijajući njegova Sina, pogrdama nabacivali na Boga kao blatom, sve one koji su ga osuđivali i odbacivali, Bog je iznenadio uskrsnućem Isusovim. Svi koji su bili slijepi za njegovu očinsku dobrotu i spasiteljsku maštovitost, morali su započeti ispočetka, što nije bilo lako. Razumjeti kako se na Kalvariji dogodilo ostvarenje Božjeg plana, konačno dovršenje remek-djela spasenja, nije bilo baš lako i jednostavno. Po onom činu ljudske sramote, Bog je izmirio ljudski rod sa sobom, umjesto da mu dodatno zamjeri bezbožnost i bezakonje najgore vrste. Nakon mučnih kalvarijskih događanja teško je netko od ljudi imao pravo stati pred Boga, ne samo licem u lice, nego se uopće pojaviti pred njim, da taj isti Bog nije još jednom odlučio tražiti ljude i okupljati svoje malo stado, svima opraštajući i tražeći da navijeste oprostjenje svakom čovjeku i svakom biću propovijedajući konačni plan spasenja.

... PRVE CRKVE...

Ohrabriti i utješiti zbunjene apostole mogla je najbolje ona koja je bila dionikom toga čudesnoga Božjeg projekta ljubavi. Ona je u tišini pratila svoga Sina u svim njegovim uspjesima i "neuspjesima", pa je i sad znala kako je on sposoban neuspjeh smrti pretvoriti u uspjeh života. Bila mu je u svakom trenutku pri

ruci, i kad je sve išlo kako treba, kao i onda kad su iskršavali problemi i rađale se poteškoće, no uvijek je znala da će ljubav na kraju pobijediti snagom žrtvenog predanja. Ne samo da starješine i poglavari narodni nisu razumjeli Božji vjekovni plan spasenja, nego je taj plan ostao skriven i njegovim učenicima. Ni oni nisu bili kadri razumjeti Božju ljubav prema čovjeku, kao ni njegovu žrtvu vlastitoga Sina. Njega je poslao u smrt, kako bi čovjeku podario život. Ne razumijevajući Božje planove, i sami su odbacili Mesiju, ili u najmanju ruku ga zatajili, a Bog je, usprkos svemu, spremno sve to podnio, oprostio i sve ljudske krive crte uklopio u svoj božanski naum, u svoje velebno remek-djelo, kojemu je Marija postala tumač. Kad je trebalo njegovim sljedbenicima objasniti kako je kalvarijski događaj bio najveća lekcija u školi Božje ljubavi, zato to nitko nije mogao bolje od nje objasniti. Ona je cijeli život provela živeći vjerno na raspolaganju ruci Boga umjetnika koja je risala neponovljiv plan spasenja, pa joj nije bilo teško risati i te posljednje obrise. Jer je imala savršen uvid u Božje remek-djelo ljubavi i plan spasenja, mogla je pomoći i drugima da im se otvore oči pred otajstvom uskrsnuća. Ona koja je imala uvid u nakane i kriterije Božje umjetnosti, mogla je apostolima i prvoj oko nje okupljenoj zajednici, najbolje protumačiti značenje svega što se dogodilo. Mogla ih je poučiti neponovljivoj ljepoti Božjega spasenjskog djela izvršena na križu, koje ljudska zloća nije onemogućila. Nije mogla ne ukazati na toliku Božju dobrotu, jer je Svevišnji sredstvo na kojem je mučen njegov Sin i Pravednik uklopio u otajstveni plan i u

konačno izvršenje spasenja. Marija je znala što je Bog htio, i da je na Kalavariji onaj čudan način pokazivanja ljubavi, izlažući svoga sina porugama i smrti, pretvorio u čudesnu pobjedu života, te je tu svijest i spoznaju posredovala onima koji su se oko nje okupili. Zato je ona ostala pomagati prvoj zajednici da i sami shvate Božji plan razaznaujući ga nagoviještena u Pismima, s pravom zasluživši naziv pomoćnice i posrednice.

... I DANAS

mogla prvoj zajednici, onomu malom stadu okupljenu oko Gospodinova stola u Dvorani posljednje večere i oko njezove prazna groba koji im je postao znakom uskrsnuća, tako i nama danas Marijina prisutnost pomaže doživjeti istinsko zajedništvo s Bogom. Kao posrednica i pomoćnica posredovala je u prvoj zajednici učenika svoga Sina da najprije oni sami po vjeri dođu do prvih zaključaka stječući sigurnost uskrsnuća. Vjerom u Isusovo uskrsnuće mogli su onda polako razumijevati i ostale posljedice koje su iz toga proizla-

zile za čovječanstvo, koje je i samo po tom činu bilo obuhvaćeno Božjim naukom i napravilo prvi dragocjen korak prema konačnu ostvarenju. Božje remek-djelo, ostvareno na zemlji po mucu križa i slavi uskrsnuća, postalo je putokazom svakom čovjeku neodgodiva hoda prema nebu, u čemu je Marija bila najjasnija pomoćnica i posrednica, jer je sva ta događanja proživjela čvrstom i nepokolebivom vjerom.

Ona i nama danas može pomoći kako bismo shvatili uzvišenost križa i Božjeg zahvata u ljudski život, jer naš kršćanski život bez intenzivna razumijevanja Božjeg otajstva nije pravi ni dosljedan kršćanski život. Marija nam bolje od svih može pomoći u razumijevanju, kako Pisama tako i stjecanju iskustva Božjeg života, čime onda i naš život stječe preduvjet da postane velebno remek-djelo poput Isusova života. Stoga ona danas može biti jedina pomoćnica kršćanskom puku, koje se posrednička uloga ne iscrpljuje u posredovanju kratkotrajnih, prizemljenih ili zemaljskih usluga i dobročinstava, nego prvenstveno u tome da svojim primjerom potakne cijelu Crkvu na intenzivan život razumijevanja Božjega milosnog plana i čudesne dobrote. Budući da je bila otvorena Duhu Božjemu, Marija je mogla bolje od svih spoznati, a i drugima navijestiti Božje milosrđe, može nam pomoći da kao kršćani shvatimo neizrecive putove Božje providnosti i ljubavi koja i u našem životu sve izvodi na dobro, kao što je to bilo i u Gospodinovu slučaju. Ne preostaje nam drugo nego joj i u svome životu tražiti njezino posredovanje, čime nam se pruža nezamjenjiva pomoć na putu života.

Ivan BODROŽIĆ

Može li majka zaboraviti?

Rascvjetani mjesec svibanj ove nam je godine dodatno bijel: pošto je Uskrs kasno, gotovo najkasnijega mogućeg nadnevka, svibanj započinje baš na Bijelu nedjelju. A i inače nam je pouzdaniji bijeli svibanj negoli, recimo, "bijeli Božić". Jer nam svibanj dohodi u godišnje doba koje je označeno bjelinom na više načina: tu su mnoge bijele latice rascvjetana cvijeća i drveća, po našim župama, crkvama i ulicama lepršaju bijele čete prvopričesnika ("moj najljepši bijeli dan"), bilo bi očekivati - jer je to ponajljepši mjesec i jer je u pouskrsnom vremenu - da se u svibnju više i intenzivnije bijele i vjenčаницe, ali - kažu tako mnogi mladi i ne manje mlade - vjenčanja nisu "in", u modi, općenito, a u mnogim mjestima dalmatinskim tvrde neki praznovjernici da vjenčanje u svibnju donosi nesreću! ("Idi vraže di te traže!" Umorit će se, traže ga previše!)

Na sreću, u dragu i radosnu bjelinu svibnja, koji počinje blagdanom Sv. Josipa Radnika a završava blagdanom Pohoda Marijina, izvrsno se uklapaju dani Majke (kažemo: "Gospin svibanj") i - Majčin dan - druge nedjelje ovog mjeseca.

U ono vrijeme "diktature proletarijata", kad se tjelovske ophode pokušavalo istisnuti i nadomjestiti prvomajskim povorkama, proštenja - općenarodnim zborovima, prvopričesna slavlja - "sle-

tovim", kad su zapadnoeuropski božićni praznici bili "novogodišnji", a uskrsni - proljetni, nerijetko se čak i Dan žena - makar posve u suprotnosti s njegovim postankom i temeljnom porukom, kao i s dogmom socijalizma - promicao kao Majčin dan, a sve to ne bi li se istisnulo onaj katolički!

MAJČIN DAN - MAJKA

Dan za koji baš nitko ne bi smio reći da ga se ne tiče, posvećen onima koje

su u životu, često u skrovitosti svog doma i srca, podnijele toliko odricanja i stradanja, boli i patnje, toliko neizrečenih i neizrecivih žrtava i pregaranja, te zaslužuju da ih slavimo puno više nego jedan dan u godini. Majčin dan posvećen je dragom i jedinstvenom biću koje smo toliko puta gledali sagnuto nad našom kolijevkom kako nas motri pogledom neiskazive ljubavi i nježnosti, dan što nas sjeća brižnih ruku koje su nas još nejake povijale, od kojih smo u životu uvijek samo lije-po i dobro primali, koje znaju biti najčvršći oslonac i onda kada su već klonule i nemoćne, pa čak i onda kad su već odavno u grobu prekrizene.

Nemoguće je izreći što sve majka znači za čovjeka i za čovječanstvo. Umjetnici i pjesnici su učinili puno uspješnih ostvarenja na tu temu, ali ipak nisu niti će ikad moći obuhvatiti sve dimenzije materinstva, slično kao što filozofija i teologija ne mogu protumačiti Božju bit. Uostalom, pomisao na vlastitu majku čini svakog čovjeka, barem u njegovoj duši, pjesnikom i umjetnikom. Vrhovno je umijeće - umijeće ljubavi, i vjerojatno je upravo zbog toga, poslije Boga koji je sama Ljubav, najteže izreći majku, jer je njezina ljubav više od svih slična božanskoj u nesebičnu darivanju spremnu ići do samoponištenja. Majka je doista veliko i neizrecivo otajstvo, koje se ponajviše približilo otajstvu Boga.

Ne treba nas onda čuditi da Bog kroz usta proroka, za očitovanje svoje ljubavi prema čovjeku, poseže za slikom zaručnice, supružnice i naročito majčinske ljubavi: "Kao što mati tješi sina, tako ću i ja vas utješiti!" (Iz 66,13), i - još snažnije: "Može li majka zaboravit

svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću" (Iz 49,15).

I MAJKA MOŽE ZABORAVITI

Da, na žalost. Čini se da se i sam Bog, odnosno njegov prorok, u zadnji čas toga sjetio pa u nastavku usporedbe s majkom poistovjećivanje zamjenjuje suprotivnošću i izuzećem: pa kad bi koja i zaboravila, ja neću!

Događa se, možda ne prečesto ali ipak sve češće: neke žene ulazeći u brak zaboravljaju kako je to i put prema materinstvu; one ga čak izričito isključuju, ne nekom višom silom nego svojom (samo)voljom. Naravno da su takvi brakovi po crkvenom zakonu nevaljali. Puno češće smo svjedoci, iz dana u dan, iz godine u godinu, i to u vremenu u kojem se svi zaklinju u dostojanstvo ljudske osobe, u ljudska prava, i osobito u poštivanje osobe i prava djeteta, kako milijuni majki, uz pomoć, pri stanak ili čak pritisak svoje najbliže okoline: muža (ili oca-neoca djetetova), liječnika (pod Hipokratovom zakletvom), rodbine (ponekad i "vrlo pobožne" svekrve), doslovno "nemaju smilovanja za plod svoje utrobe" i daju ga grubo u njoj satri. Uz bok im stoje one "majke" koje rode dijete negdje "iza plotu" pa ga ostave da umre, možda u nekoj kanti za smeće! Prije nekoliko godina naše su se novine utkivale u osudi i potrazi za jednom takvom nepoznatom ženom i sa zgražanjem su se ispisivale moralne propovijedi - od onih istih medija koji vrlo glasno "pravo žene na raspolaganje vlastitim tijelom" (čitaj: na pobačaj) proglašavaju naprednim postignućem.

SVE DO JEDNOG PUTA

Spomenimo još jednu sve češću pojavu da majke, zajedno s očevima, svojim zakonitim supruzima, zaboravljaju svoje "čedo", koje inače od rođenja tetoše kao "kućnog ljubimca", kao svoга "kralja" ili svoju "princezu". Kad se taj njihov miljenik, zasipan darovima i okružen svakom mogućom pažnjom, u nečemu odupre roditeljskim gotovim planovima, često bolešnim ambicijama ili čudnim kompenzacijama, osobito ako ne žele izabrati zvanje koje su im roditelji zacrtali ili ako se zaljube u "krivu" osobu.

Kao ona djevojka, jedinica u bogatoj američkoj obitelji: u svemu i uvijek "savršena", nikada nije razočarala roditelje a niti oni nju, dok se nije zaljubila u "pogrešnog" mladića koji nije bio iz njihove "kaste". Otac se nije ni potrudio uvjeravati je, samo je autoritativno odsjekao, a supruga ga podržala: "Što ti pada na pamet! To ne dolazi u obzir!" Prvi put u životu djevojka se odlučila oduprijeti i, makar teška srca, roditelje izvrnuti "šok-terapiji": pobjegla je od kuće bez pozdrava i u tom bijegu ustrajala nekoliko tjedana. Kad se napokon odlučila vratiti i provjeriti rezultat, na kućnom ju je pragu presjekao ledeni očev glas: "Ti više ne stanuješ ovdje!" I vrata su se zatvorila.

Isusova priča o "rasipnom sinu" - a zapravo je govor o "rasipnom Ocu", tj. o Bogu koji upravo rasipa svoju ljubav prema nama: "Pa ako bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću!" Vijek budi slavljen, o moj Gospodine!

Stanko JERČIĆ

Kraljice svih svetih

Uče li što ljudi od svojih zemaljskih kraljica? Od kraljice svih svetih ima se mnogo naučiti, kao i od svakoga drugog sveca, koliko god možemo obuhvatiti njihov životopis. I sveci su učili kroz povijest jedan od drugoga, a gotovo su svi učili od Marije koju su osobito štivali. Njezina molitva i njezina spremnost da u poniznosti prihvati Božju volju - tu spada i čudesna Kristova volja da se žrtvuje - uzor su svetosti.

Miljenko MAJETIĆ

Najdraži Gospin kip

I prošloga sam Božića kupila dragim osobama po neku sitnicu za dar. Obično su to mali anđeli s malo zelenila, malo mog aranžiranja i puno lijepih želja. Budući da mi je majka operirala kuk, pa je u Varaždinskim Toplicama bila na rehabilitaciji, odem njoj u posjet. Svratim već nekoliko godina teško bolesnoj sestrični o kojoj se brinu muž i sin kojima se neizmjereno divim i molim da im Bog dade snage za tu nesebičnu brigu. Skoknem i do tete kojoj je odrezana jedna noga, svratim do brata i snahe...

Podijelila sam svima darove. Ostala su mi još 3 mala anđela koje sam odlučila staviti kraj kipa Gospe Lurdske u župnoj crkvi u Varaždinskim Toplicama. Taj mi je kip nekako najdraži od svih koje sam vidjela, možda zato što me prati od malih nogu. Ne znam, ali imam osjećaj - što sam starija da mi Gospine oči toga kipa sve više govore. Od rođenja svoga unuka, bratove unuke i sestri-na unuka - svih troje rođenih u godini 2009. - razmišljala sam gdje staviti ona 3 mala anđela u znak zahvalnosti Gospi za darove tih novih života. Ona ih je izmolila! Možda kraj kipa Gospe Lurdske u kapucinskoj crkvi u Varaždinu? Ili kraj kipa Majke od Milosti u uršulinskoj crkvi u istom gradu? Ili u topličku župnu crkvu? Budući da je bio Badnjak, crkva je bila okićena i spremna za božićno slavlje. Mislila sam zato anđelčice samo ostaviti i otići, ali sam čula nekoga u sakristiji i svratila. Našla

sam časnu sestru i zamolila je, da stavi moje anđelčice kraj kipa Gospe Lurdske.

- Pa sve je već okićeno, gdje da ih stavim?!

Bila sam uporna i nisam odustajala. Rekla sam da ne moraju biti svi zajedno, da ih može staviti pojedinačno, da ne zauzmu puno mjesta. I ostavila ih je na stol, da ih stavi negdje gdje za njih nađe mjesto gospođa koja je uređivala crkvu.

Kad sam sljedeće nedjelje došla na sv. misu, vidjela sma svoje anđelčice. Stajali su sva tri kraj nogu kipa Gospe Lurdske, ispred male Bernardice. Bilo ih je ljepše vidjeti negoli da sam ih sama postavljala. Bila sam sretna kad sam ih vidjela.

Katica M., V.

Marija - slika Crkve kod Ambrozija Autpertskega

Rođen u Francuskoj početkom VIII. stoljeća, Ambrozije Autpertskega veći je dio svog života proveo u Italiji. Odgojen u humanističkim i vjerskim znanostima, postao je benediktinac i kasnije opat samostana u Volturnu. Produbljavao je stožere benediktinske duhovnosti i tražio načina kako ih primijeniti na život običnih kršćana. Na talijanskom Jugu stupio je u vezu s bogoslovnom tradicijom kršćanskog Istoka. To će se očitovati u njegovim nagovorima o bl. Djevici Mariji u kojima je s posebnim zanosom nastojao objediniti misli crkvenih pisaca kršćanskog Istoka s onima u Rimskoj crkvi. Umro je na putu u Rim (784.), gdje je želio riješiti oporbe među sljedbenicima sv. Benedikta s jedne i druge strane Alpa. U povijesti bogoslovne misli poznat je kao predstavnik duhovnog ozračja njegova vremena uoči karolinške obnove Crkve i društva.

PRALIK CRKVE

Glavno je djelo A. Autpertskega "Tumač knjige Otkrivenja" u kojoj tvrdi da se Krist treba danomice roditi, umrijeti i uskrsnuti u onima koji su Kristovi. U ženi, obučenoj u sunce (Otk 12,1), Ambrozije prepoznaje Mariju, sliku Crkve, koja neprestano radi tijekom Otkupiteljevo. Spomena su vrijedna

njegova razmišljanja o blagdanu Svijećnice, o tajni Marijina uznesenja i duhovnog majčinstva. Blagdan Svijećnice tumačio je u svjetlu Kristova otajstva i njegova prikazanja u Hramu, gdje je predstavljen kao slava Izraela i svjetlo svih naroda (Lk 2, 31). U tom događaju A. Autpertskega prepoznaje posebnu Marijinu ulogu, koja prožima slavlje same svetkovine:

"Na taj dan sav se puk sabere na jednom mjestu u sjajnu svjetlu svijeća i prisustvuje slavlju eubaristije. Nikome nije dopušteno pristupiti zajednici bez svijeće u ruci. Kao da se svaki pojedinac (poput Marije) prikazuje Gospodinu u bramu. I ne samo prikazuje nego ga i prima i pokazuje svijetu pobožnošću svoga prinosa, svjetlom vjere koje osvjetljuje njegov dub."

Prema Ambroziju učenju, prikazati Isusa označuje slijediti Marijin stav. Ona je sve

primila od Boga i sada Njemu prikazuje Jedinca, po kojemu je i sama ono što jest, Majka Gospodinova. Predajući ga u ruke starca Šimuna, simbolično ga predaje svim izabranicima Božjim koji žive po vjeri i vrše dobra djela.

MAJKA IZABRANIH

Bl. Djevica stavlja Gospodina u ruke Božjeg proroka. Na simboličan način prikazuje ga svima u liku starca Šimuna. Jer ona je rodila jedinog Spasitelja za otkupljenje svih. Na taj način Marija ne samo da upućuje na svoga Sina "učinite sve što vam on rekne", nego dovodi vjernike u zajedništvo s Gospodinom. To je zapravo njezina majčinska uloga. Ona je Majka izabranih, jer je rodila brata svih vjernika. A ona, koja je rodila Krista, s pravom je i duhovna majka onih koji u njega vjeruju. Ta činjenica ispunja vjernika osjećajima nade i povjerenja koji se pretaču u pouzdan zaziv Majci Gospodinovoj:

"Pribvati našu molitvu u svetište uslišanja te nam isprosi dar pomirenja. Zabvaljujući tebi dobivamo oproštenje za koje molimo. Zabvaljujući tebi moguće je dobiti ono što prosimo. Pribvati što dajemo, isprosi što pitamo... Priteci u pomoć bijednima, pomози malodušnima, okrijepi nemoćne, moli za narod..."

Za A. Autepertskog Marija je blažena jer je Majka Spasiteljeva, ali jednako tako i Majka svih naroda, odsjaj je Božje ljubavi i njegove zauzetosti za sve stvorenje. Poput majke, i ona se skrbi za sljedbenike svoga Sina da budu privedeni u nebesku domovinu. To se ostvaruje Kristovim vazmenim otajstvom.

Svojom majčinskom ljubavlju dovodi vjernike da se susretnu s Kristom Spasiteljem. U njegovoj smrti i uskrsnuću svi su na neki način ujedinjeni do te mjere da i Marija postaje njihova duhovna majka.

GOSPA SVEGA STVORENOGA

Dok je vjernicima tumačio otajstvo Isusove Majke, Ambrozije Autpertske birao je riječi divljenja i pohvale. Svetkovina Marijina preminuća, blaženi je dan koji nadilazi dane i blagdane ostalih svetaca, dan slavan, pun sjaja jer vjerujemo da je tada Marija prešla s ovoga svijeta na nebo. Proslavljena je iznad svih anđela. Zbog toga joj kliče sve stvorenje. Iako u Ambrozijevo doba nije bila osvijetljena tajna svršetka Marijina zemaljskog života, on je zastupao ideju o njezinu uznesenju, priznajući da ne zna kako se ono dogodilo i što se zapravo zbilo s njezinim tijelom.

"O, blažena Marijo, o dostojna svake hvale. O uzvišena rodiljo u koje se krilu smjestio Tvorac neba i zemlje... Ako te zazovem nebom, ti si uzvišenija, ako te zazovem majkom naroda ti si više od toga, ako te zazovem slikom Božjom, ti si toga dostojna, ako te zazovem Gospom od Anđela, ti pokazuješ da si Gospa svega stvorenoga."

Za A. Autepertskog bl. Djevica Marija je vrata raja, ljestve koje vode u nebo. Njezina skromnost pretvorila se u ljestve koje dosižu do neba, ljestve po kojima je Bog sišao na zemlju i po kojima zemljani mogu ući na nebo. Gospa je moćna zagovornica, po njezinu zagovoru moguće je slijediti primjer njezina stava pred Bogom.

dar-ko

Kod Gospe u Samoboru

Spomen kip Majke Božje pred samoborskom crkvom sv. Anastazije pod suhim granama kestena, u hladu širokih borova, kraj rascvjetanih orhideja, podigli su župljani te župe davne 1934. godine. Vrijeme je dugo urezivalo svoje tragove u betonski kip na stepenastu postolju pa je obnovljen g. 2000. inicijativom Udruge Hrvatski domobran - Samobor. Ruke nebeske Majke sklopljene su na molitvu, pod njezinim nogama mnogo je rasuta cvijeća, upaljenih svijeća i crvenih lampiona, a sam kip okrenut je prema glavnomu gradskom trgu.

MARIJA I SVIBANJ PROLAZE SVIJETOM

Proljetna travnjska šetnja višestoljetnim hrvatskim gradom podno Žumberačkog gorja, koji je današnje urbanističke obriše stekao u drugoj polovici 19. st., poprimila je veoma intiman karakter. Zadivljen ljepotom samoborskog kraja utječem se malim nebeskim raspjevanim stvarovima:

*Dodjite k meni, malene sestrice,
vi znate pjevati
najbolje pjesme
(...)*

*A ne ću vas dugo držati,
tek jedan čas,
dok nebeska Majka prodje
kroz rosnu svježinu zore,*

*kroz granje zelene šume,
kroz bore,
i podje daleko
k jugu na more,
da blagoslovi ostrva,
pobožne ribare,
i naše mornare,
što lutaju morskim bezdanim vodama.
(Ivo Lendić, Svibanjski matutinum)*

BLAGOSLOVI SRCA NAŠIH MAJKI KOJA STVARAJU SVIJET!

Gradani Samobora i Svete Nedelje prije 10 godina postavili su spomenik u obliku obeliska kraj župne crkve sv. Anastazije kao trajan spomen na poginule branitelje iz tih mjesta u Domovinskom ratu 1991.-1995. Obelisk je smješten pored ulaza u Park domovinske zahvalnosti uređen 2002. godine. Na unutarnjem zidu Parka ispisana su imena pedeset troje branitelja. Uvidjeh da je na tom popisu 30 mladića koji su ovaj svijet u vrtlogu rata napustili između 20. i 30. godine života, a jedan od njih bio je devetnaestogodišnjak. Pogledam kip Majke Božje pred ulazom u Park, a mislima mi začas proletješe različita pitanja i molitva u stihovima:

*I ovog krvavog svibnja, skriveni u cvijeću
naših cvjetnjaka i
voćnjaka, upravljamo Ti žarku molitvu
za srca tužnih majki današnjice.
Daj im osjetiti dio Tvoje beskrajne rado-
sti, kad nadu svoju
izgubljenu djecu, raspršenu po bojištima
svijeta. Koliko si suza
prohla u ona tri dana, dok si tražila
maloga Isusa! A mnoge
majke ne plaču tri dana, već tri godine.
Ti znaš najbolje, što
znače njihove suze.*

*Daž im osjetiti dio Tvoje bezmjerne
jakosti, kad začuju tužnu
vijest. Ti si držala u krilu mrtva Isusa, a
naše će majke uzalud
pružati ruke za nestalom djecom. Spusti*

*na te neznane ruke
Svog Sina, da osjete blizinu neba, kamo
su poslala njihova djeca.*

(Rajmund Kupareo, Kraljici Svibnja)

S druge strane zida Parka, još bliže
župnoj crkvi, nalazi se Prolaz hrvatskih
pjesnika ispod 9 suhih i visokih jablano-
va. Hrvatski pjesnik i branitelj ostavio je,
svaki na svoj način, neizbrisiv trag na
krivudavoj, mučnoj i ustrajnoj stazi
hrvatske povijesti. U maloj cvjetnoj aleji
tik do crkve pogled mi bježi na stihove
Nikole Miličevića:

U moru snova ima jedan san.

Bože moj, gdje je, od čega je tkan.

STELLA MATUTINA, ORA PRO NOBIS!

Srce se borilo da ne zaplače nad
mramornim pločama s pedeset tri
imena. Nije uspjelo, Majko Marijo.
*Marijo! Blagoslovi srca naših majki,
koja stvaraju svijet! Iz tog
blagoslova nek izide ljepši, novi
naraštaj, odraz njihove ljubavi.*

*Nek i naša gruda bude lijepa, pleme-
nita i dobra kao srca naših
Majki, koja Ti blagosloviš!*

(Rajmund Kupareo, Kraljici svibnja)

Pred kipom bl. Djevice Marije i ja
sam ostavio cvijeće te zapalio svijeću
za žrtve rata - mjesta gdje su glasa
ljudskog pokidane žice (Vesna
Parun). Ipak, ne klonuh duhom kao
ni pjesnici s druge strane Parka. Još
jedan citat u sjeni jablanova privuče
mi pozornost:

*Čovjek nije velik po grobu
no po tragu koji do njega vodi.*

(Zvonimir Husić)

Preplašen svijetom s kojim se čovjek
katkad mora grčevito boriti, ohrabriše
me svibanjski stihovi Božjeg sluga
Milana Pavelića:

Majko moja, strah je mene:

Svijet i srca mog oluje

Saveznici te su guje

Sakrivene,

A ja tek sam nemoć sama...

Obrabrim se ipak namab,

Kada u Te uprem zjene.

(Milan Pavelić, Svibanj)

Šetnja samoborskim „rajem“ završila
je večernjim Križnim putom u crkvi
sv. Anastazije. Još i sad u meni
odzvanjaju župnikove riječi: „...jedno
je sigurno, Djevica Marija uvijek je
s vama!“

Darijo MARKOVIĆ

Gospa Božanskoga milosrđa

Dok je svom ocu Stjepanu pomagao u branju i obradi kamena ponad rodnog zaesoka Oriovice kraj Vinišća nedaleko od Trogira, hrvatski renesansni kipar *Ivan Duknović* (1440.-1509.) nije mogao ni slutiti da će jedno od njegovih umjetničkih djela resiti grobove trojice papa u Vatikanu. Nakon prvih pouka u očevoj kamenoklesarskoj radionici, iz ljubavi prema kamenu nastavio je daljnje usavršavanje u Italiji. Ubrzo je bio zapažen kao vrsan kiparski majstor s posebnim i samostalnim stilom. U narudžbama koje su slijedile, *Ioannes Dalmata*, kako su ga zvali, postao je najznačajniji hrvatski kipar u talijanskoj renesansnoj umjetnosti.

MAJSTOR GROBNICA

Nakon portala na palači venecijanskog veleposlanstva u Rimu (Palazzo Venezia) i pročelja crkvice sv. Jakova Starijeg u Vicovaru kraj Tivolija, u rimskoj crkvi sv. Marije iznad Minerve izradio je g. 1466. grobnicu kardinala Giacoma Tebaldija, a g. 1466./67. u crkvi sv. Klementa grobnicu kardinala Bartolomeja Roverella. Najpoznatije mu je djelo, zasigurno, nadgrobni spomenik pape Pavla II. u kripti bazilike sv. Petra u Vatikanu. Lik je to pape u ležećem stavu, prizori Stvaranja Eve, Gospe s Isusom u naručju i Uskrsnuća Isusova, a

na alegorijskom prikazu Nade čak se i potpisao. Nakon toga djela, koje je izradio g. 1477. s dvojicom prijatelja, Giovanni da Traù, kako su ga ponekad nazivali, ubrojen je među najpoznatije talijanske kipare svoga doba. U djelu *Le Vite*, povjesničar umjetnosti Giorgio Vasari veli da je to najbogatije od uresa i likova ukrašena grobnica koja je ikad učinjena nekom papi.

Poznato je da je Duknović rado navraćao u rodni Trogir, o čemu svjedoče i njegovi kiparski radovi u renesansnoj kapeli sv. Ivana Trogirskoga, kao i grbovi obitelji Cipico i Cega. Na spomen velikom kiparu, u Muzeju grada

Trogira g. 2006. otvorena je soba u koju je, između ostalih radova, postavljen i njegov reljef Gospe s Isusom, otkupljen iz londonskog antikvarijata Daniela Katza (za 2,500.000 kn).

SUDBINA UMJETNIČKIH DJELA

Sudbina sakralnih umjetničkih dijela sastavni je dio povijesti ljudskog spasenja. Papa Pavao II. pokopan je u grobnicu koju je izradio Ivan Duknović sa svojim pomoćnicima. Nakon što je radi gradnje nove, papa Julije II. počeo g. 1506. rušiti staru baziliku sv. Petra u Vatikanu, u pripremnim radovima odspojen je i kameni sarkofag pape Pavla II. Kasnije su, za obnove kripte, većina njegovih reljefnih dijelova sastavljeni, a poneki su postavljeni u niše i kapelice ispod bazilike. Tako je u jednoj ovalnoj kapelici, koja se nalazi uz prolaz prema grobu sv. Petra, smješten reljef s prikazom Bogorodice s malim Isusom, rad Ivana Duknovića. Na reljefu je uprizorena Gospa u sjedećem stavu s djetetom Isusom u naručju, a lijevo i desno od nje po jedan je anđeo. Budući da je bila slobodna, tu kapelicu odabrao je za svoju grobnicu papa bl. Ivan XXIII., koji je umro 3. lipnja 1963. Nakon što ga je Ivan Pavao II. proglasio 3. rujna 2000. blaženim, tijelo mu je preneseno u baziliku i postavljeno u sarkofag u oltaru sv. Josipa.

OSOBNI IZBOR IVANA PAVLA II.

Prema usmenoj predaji, Ivan Pavao II. jednog dana obišao je kriptu vatikanske bazilike i odlučio da ga pokopaju u kapelicu u kojoj je bio ukopan bl. Ivan XXIII. U toj prigodi vidio je i Duknovićev reljef Gospe s Djetetom u

naručju te mu je bilo drago da ga je izradio Hrvat. Kad mu je bilo osam godina, naime, Ivanu Pavlu II. umrla je majka Emilija. Nakon njezina ukopa otac ga je odveo u Gospino svetište Kalvarija Zebrydowska nedaleko od rodnih Wadowica i u njemu ga prikazao Gospi. Kako je Ivan Pavao II. znao reći, otada je Gospa bila njegova majka. A s Hrvatima ga je vezala slavenska krv, pradamovina Hrvata Bijela Hrvatska i uspomena na tri pastirska pohoda Lijepoj našoj.

Šest dana nakon smrti, 2. travnja 2005., tijelo Ivana Pavla II., prema njegovoj osobnoj želji, 8. travnja položeno je u grobnicu nad kojom se nalazi Duknovićev reljef s likom bl. Djevice Marije s Isusom u naručju. Zahvaljujući papinu odabiru, da mu grob resi Gospin lik hrvatskog majstora, u umjetničkim krugovima porasla je slava Ivanu Duknoviću. Otkako je 13. travnja 2005. kripta s grobom Ivana Pavla II. otvorena hodočasnici, njome je prošlo hodočasničko mnoštvo i molilo na grobu blagopokojnog pape. I svi su mogli vidjeti u toj prigodi lik Gospe s Djetetom hrvatskoga kipara.

U nedjelju Božanskog milosrđa, 1. svibnja 2011. papa Benedikt XVI. ima proglasiti Ivana Pavla II. blaženim. Prema vatikanskom običaju, njegovi posmrtni ostaci bit će nakon toga čina iz kripte preneseni u novi sarkofag u kapelu sv. Sebastijana, drugu kapelu desne pobočne lađe, odmah do kapele Michelangelove Pietà. Nakon toga Dukovnićeve reljef Gospe s Djetetom čekat će novog papu da bude pokopan uza nj u podzemnoj kapelici.

Ante BRANKO PERIŠA

Zar majčinstvo nije dar?!

Druge svibanjske nedjelje je Majčin dan. Što znači biti mama? Začeti dijete, nositi ga pod svojim srcem, roditi ga, dojiti, odgajati, podizati, strepiti zbog njega, bdjeti u bolima, smijati se u radostima... Biti stalno na usluzi, voljeti, moliti, trajno nalaziti opravdanje za ljubav...

Bog nas neizmjerljivo i bezuvjetno voli. Ako majka i zaboravi svoje dijete, Bog nas neće zaboraviti. Ljubi nas kao otac i kao majka, što je lijepo prikazao Rembrandt na slici *Povratak izgubljenog sina*, gdje je jedna ruka očeva a druga majčina. To je ljubav u punini.

Nemjerljivo je kako i koliko majke vole. Ima ih i koje zaborave svoje čedo, nemaju hrabrosti roditi ni odgajati. A Marija, što je ona rekla?! "Kako će to biti?" I: "Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj!" I bi tako. Išla je za Isusom do kraja, do križa, do njegove smrti. U Kani je poručila: "Učinite sve što vam on rekne!"

A što je s običnim smrtnicama, kako se one nose s ulogama majke, nositeljice života, hraniteljice obitelji, odgojiteljice, tješiteljice...?! Koliko puta, poput sv. Monike, ponovo rađaju kad im djeca skreću s pravoga puta?

MAJKA ODGOJITELJICA

Životni zadatak, poziv ili zanimanje? Kada se za nešto plaća, treba predočiti račun. Kad bi se plaćalo odgajanje

djece, ne bi li se i taj poziv danas ozbiljnije shvaćao?! A tko je stoljećima plaćao majke i bake koje su samozatajno izgarale za svoju djecu?!

Odgoj primjerom. Danas imamo mnogo loših primjera i nije uputno djecu prepustiti spontanu odrastanju. Kao što se drvo savija i veže dok je mlado, tako je i odgoj proces kojim se "dotjeruju" djeca i stvaraju od njih čuda uz puno truda. Premda je majci prirodno da odgaja dijete, nije svaka za to dozrela ni sposobna. Ako jest i ako pristane ostaviti sve, posao i karijeru, i posveti se odgoju svoje djece, smatram da je zaslužila ne samo plaću nepropadljivu nego i nužnu propadljivu za uzdržavanje svoga života.

MAJKA MOLITELJICA

"Žena je čitavim bićem tajanstveni atelier, gdje Stvoritelj uz najtjesnije sudjelovanje žene kleše najdivniju od svih umjetnina - besmrtno biće čovjeka, dijete Božje i baštinika kraljevstva nebeskoga. Žena nije samo majka u tjelesnom smislu; njezino majčinstvo svojom toplinom, ljubavlju i beskrajnom požrtvovnošću obuhvaća život čovjeka u svim njegovim fazama. Ako se žena odreče majčinstva, ona se odrekla najviše časti i najvišeg dostojanstva..." (bl. A. Stepinac).

Dužnost kršćanske majke nije samo začeti i nositi dijete u svom tijelu za zemaljski život, nego začeti ga i roditi u svom srcu za nebeski život.

Veličanstveno je njezino zvanje i poslanje. Prava majka je zato srce obitelji, čuvarica ognjišta i obiteljske tradicije, moliteljica srcem i dušom: krunica u ruci, blagoslov sinu ratniku, mužu patniku...

NOSITELJICA ŽIVOTA

Unatoč dostignućima znanosti, nema rađanja bez majke. U njezinu krilu Bog tka novo ljudsko biće. Jesu li danas majčina krila svratišta ili radionice? Na žalost, i jedno i drugo. Kako sačuvati tijelo žene za tu veličanstvenu i neponovljivu povijesnu ulogu, ulogu majke? Od malih nogu djevojčice se igraju s lutkama i oponašaju svoje mame. To je prirodna uloga žene, i važno se za nju što bolje pripremiti, da je svaka odradi što bolje. U mladosti čuvati svoje tijelo i paziti na odijevanje, ne razgoličavati osjetljive dijelove tijela i nerazumno se izlagati hladnoći i pohoti tuđeg pogleda. Pripremati se na trudnoću i začecé moltvom i predanjem u volju Božju te se, u dogovoru s mužem, staviti u službu života, a ne smrti zbog osobnog užitka. Primiti majčinstvo kao najljepši Božji dar ženi, jer ona po njemu postaje sunositeljica života, odgojiteljica, suputnica, pratiteljica, moliteljica, tješiteljica, pa i radozna majka djece brojne kada i kao nerotkinja prihvatiti taj predivan poziv.

SIGURNOST ILI OBMANA

Među uputama uz pilule drugog dana stoji i da se uzima neposredno nakon intimnog odnosa kad je žena imala sigurnu mogućnost začecá. Udarnom dozom hormona narušava se harmonija fiziologije tijela i, ukoliko je došlo do začecá, hormoni pilule ne dozvoljavaju da se razvija plod. Sve to može biti popraćeno mučninom, glavoboljom, boli u trbuhu, povraćanjem i drugim smetnjama.

Svrha bračnog čina, sjedinjenje i rađanje, ne smije biti prekinuta. U svom pozivu na velikodušnost i razboritost u prihvaćanju dara života supružnici su dužni pred Bogom odlučiti i kako to ostvariti, a da ne povrijede osobno dostojanstvo ni Božje zakone. Umjesto agresivnih i abortivnih sredstava koja ubijaju život u začecú i onesposobljavaju ženu da bude majka, nije li na roditeljima i odgojiteljima velika odgovornost kad je u pitanju odgoj za majčinstvo?!

Bračni čin je siguran kada donosi radost, mir, zadovoljstvo i plodove ljubavi u željeno vrijeme. A da bi takav bio, potreban je dijalog, odgoda užitka, samokontrola, ne nametanje odnosa kad je druga strana nespremna za to...

Kolike se supruge muče, jer nisu naučile prepoznati znakove plodnosti. Žele ugoditi sebi i mužu, a panično se boje trudnoće ili muku muče oko željenog začecá. Jedini siguran bračni čin je onaj koji bezuvjetnom ljubavlju u punini prigrbljuje drugu osobu, pristaje na odgodu i prihvaća plodove zajedničke ljubavi. Sve drugo su obmane koje narušavaju zdravlje, ranjavaju tijelo i dušu te unose nemir i nesklad u obitelj.

Danijela DE MICHELI VITTURI

Kraljici svibnja

*Rosne kapljice
Na stabljici ruže
U luku kruže
Niz cvjetne latice.*

*Rosne kapljice
U odsjaju sunca
Bliješte k'o zrnca
Gospine krunice.*

Zdravko ŠILIĆ

Isus te pazi

*Mati moja,
stavi svoje svjetlo
na moje čelo
neka svijetli
i put mi otvara
i neka me nečiji
dvolični pogled
ne zavarava...*

*Neka mi ljubav tvoja
stalno put otvara.
Neka Božja ljubav
kroz taj put progovara...*

*I reče mi ti
nijemo s oltara:
Angelna, ne brini...
samo idi...
Bog te pazi i vidi.
Sjeti se toga
kad god ti je teško breme
i kad imaš razne probleme...*

*Stavi u Isusovo naručje
sve ... i samo idi...
i upamti... zauvijek...
Isus te pazi i sve vidi...*

Angelina BARUN

Okretno

1. Bu - di u - vijek sna - ma Go - spo -
2. Maj - ko na - ša na - do, mo - li -
3. Lju - ba - vi nam tre - ba u sve

bu - ti sve - tlo na - ma. Na - ži - vo
ne pre - tri - je bla - to. Ti nam zvi -
sr - ca svo - ga pla - men. I u - žno je

na - pa - sti nas tu - ku yo - d
Maj - ko svi - ju lju - di, mi vo
o - sije - ča - mo bje - du bez

Tvoje ruke Majko

*Tvoje su ruke, Majko, pune topline,
njima me griješ u svijetu hladnom.
Brižno me vodiš na put istine,
blagoslov donosiš i starom i mladom.*

*Nježno si držala svoga Sina
u božićnoj noći punoj sklada.
O kakva je radost i milna
srca pastira ispunila tada!*

*Ruke tvoje nek me uvijek nose,
po zemlji tvrdoj na visoke gore.
Jutrom nek me miđu kapljama rose
da sretno stignem u nebeske dvore.*

*Rukama svojim, Majko draga,
milost od Boga za nas izmoli.
Zvezda si vodilja i naša nada
hrvatski narod oduvijek te voli.*

Marica ŠPOLJARIĆ

B. Marinović

Dobra Mati

*O, nebeska dobra Mati,
kroz život me vodi, prati,
čuvaj me do kraja puta
da mi duša ne zaluta.*

*Da sve mogu sretno proći
i na kraju Bogu doći
jer je želja srca mog
biti gdje je dobar Bog.*

Mirna MIŠOR

Upoznala sam te

*Upoznala sam te na izvorištu najveće ljubavi, ljubavi majke.
Upoznala sam te na izvorištu dobrote, na izvorištu vjere.
Upoznala sam te na izvorištu križa patnje i boli.
Upoznala sam te na izvorištu novog života, svjetla Uskrsnuća, Marijo,
Majko boži, Majko ljubavi.*

Maja TREBOTIĆ

Pogledaj, Majko

*U sunčano jutro ja vapijem Tebi!
Pogledaj moju bijedu!
Moje oči ugase od boli...*

*Pogledaj moje ruke nemoćne...
Pogledaj moje lice izobličeno
Moje lice izobličeno zbog patnje...*

*Zbog izgubljene nade...
Moje lice bez osmijeha...
Pogledaj, Majko, moje noge
Moje noge prikovane na kolica
Sanjam livade cvjetne...
Sanjam onu djevojčicu poletnu,
nasmiješenu...*

*Sanjam onog dječaka
Najbržeg dječaka!
S vjetrom u kosi...
A noge prikovane, Majko...
Pogledaj, Majko, moju razorenu
obitelj
Ja lutam, Majko, i ne znam izlaz
Ti sigurno znaš...
I čekaš me na onom vrhuncu
mojih bolli...
Pražiš mi ruke! Znam!
Dođi mi bliže, ne kasni, Majko!
Znaš da iza ugla stoji sotona i
smiješi mi se...
Budi brža, Majko Marijo!*

Mila KAVELJ

Riznica ljubavi

Ohrabujuće je čuti da među nama ima uzornih obitelji kojima se život temelji na kršćanskim vrijednostima i nikakva ga kriza ne može omesti. Uloga je supružnika da se uzajamno ljube i pomažu, a iz toga da se, kao plod njihove ljubavi, rađa novi život. On je dragocjen dar, jedinstven i neponovljiv u svakoj osobi. O tome razgovaramo s *gđom Danijelom Lakušić*, majkom sedmero djece iz Gornje Bebrine kraj Slavenskog Broda.

- *U Vašoj obitelji nakon šest i pol godina iznova se zaljubljala dječja kolijevka...*

- Da, nakon predaha, rodilo nam se sedmo dijete, kćerkica Klara. Radost roditeljstva brzo zaboravlja poteškoće u trudnoći, bol rađanja i bojazan kako podići toliku djecu. Pogled na djetesce dok spava kao anđelak, gugut njegova glasa, nježan dodir ručica, melem je na brige i teškoće koje prate život. Djeca su nam pravi blagoslov. Ako nas Bog poživi u zdravlju, vjerujemo da mi roditelji još 20-ak godina nećemo ostati sami. Djeca brzo odrastaju i odlaze od kuće... Ako Bog pošalje i još koje, primit ćemo ga velikodušno.

- *Kako su djeca prihvatila vijest o dolasku još jednog djeteta?*

- Najprije je bio tajac, a onda je nastupila bura oduševljena skakanja i pljeskanja. Već iste večeri svi prijatelji naše djece saznali su tu vijest. Anamarija je studentica, Šimun i Lucija srednjoškolci,

Terezija i Fabijan osmoškloci, a Elizabeta je pred prvim razredom. Kako je vrijeme odmicalo, stariji bi mi ipak postavili poneko pitanje, ali su se sve više brinuli da mi ugone i pomažu. Jedva su čekali dolazak novog člana.

Uvečer, kada bismo se okupili na zajedničku molitvu, djeca bi rekla: "Prvo ćemo se pomoliti za malu bebu, a onda za seku u Zagrebu!" Kada sam došla iz rodilišta s malom Klarom, u kući je bilo veliko veselje. Užitek je gledati s kojom ljubavlju prilaze sestrici. Moram ih neprestano opominjati da je ne nosaju. Kažem im: "Biti će vremena za to. Možda će vam i dojaditi paziti je i njegovati."

- *Kako uspijevate oko odgoja i školovanja tolikih?*

- Uz strpljivost, međusobno razumijevanje, poslušnost i predanje Bogu, uvijek se nađe neko rješenje. Sve je stalno u pogonu. Kuća je igraonica, učionica, praonica, pa i bolnica kad navale prehlade i dječje bolesti itd... Naidu situacije za koje mislimo da su nerješive, da će nas satrti. Vjera da to želimo i možemo

prevladati, nagradi sav trud. Ja silno vjerujem svom Bogu. Majka Isusova i sv. Josip pravi su učitelji prolaska kroz obiteljske poteškoće. Oni su naši zaštitnici. Zaufano im se utječemo u svakoj potrebi. Osobito kod Majke Marije nalazim pravo sklonište.

Zavapim toliko puta: "O, majko, pomoz!" I već mi bude lakše.

- *Kako s materijalnim sredstvima?*

- Suprug i njegov brat puno rade oko zemlje i stoke. Djever ima i plaću, a svekar i suprug imaju i nešto mirovine. I moja majka dala je znatan prilog za izgradnju naše obiteljske kuće. Ljubavi ne manjka. Ali, ne ispunja se svaka želja. To ne možemo i nećemo. Bude prigovora, prepirke, ljutnje, suza, a i poneka odgojna kaznika. Nađe se kompromis, ali ne na uštrb dobrobiti djece.

- *Kako u obitelji nadzirete uporabu sredstva komunikacije i zabave?*

- Djeca su dobro upućena u sve. Znaju i što ih vjera uči. Treba puno razgovarati s njima. Nadziremo ih koliko god smo u prilici i poučavamo da se može živjeti moderno, a opet čovjeka dostojno. Kroz svagdanju ih molitvu bar na kratko podsjećamo da su oni djeca Božja i da trebaju živjeti kako djeci Božjoj, kršćanima dolikuje. Da nije sve dobro što se njima čini, ni u redu sve što njihovi vršnjaci govore i rade. Uzdamo se u Božju zaštitu. Vjerujemo da obiteljska molitva i redovito pohađanje nedjeljnih misa daju snagu da se okreću ka dobru.

- *Završili ste gimnaziju i osnovnu glazbenu školu...*

- Iako sam gradsko dijete, s ljubavlju sam prihvatila život na selu. Imam dobra supruga. Potpuno sam se posvetila obitelji. Glazbeni dar stavila sam u

službu filijalnoj crkvi. Vodim dječji i djevojački zbor te sviram orguljice, animirajući nedjeljne mise i posebne svečanosti. To mi je radost i obveza, a sve na slavu Božju i na čast nebeskoj Majci.

- *Ma Vi ste Marijino dijete...*

- Da, Gospa mi je utjeha i snaga. Od rođenja me stalno prati. Njezinu kapelicu imamo u selu. O njoj se brine moj suprug Josip. Za blagdan Marije Kraljice održava se trodnevica, a na očnicu procesija sa svijećama. Na blagdan je veoma svečano. Prije šest godina bio je i biskup. Krstio je naše šesto dijete, Elizabetu.

- *Klara je krštena na Josipovo.*

- Da, željeli smo je što prije krstiti. Na Josipovo slavimo suprugov imendan. Ova godina je Godina obitelji, a sv. Josip zaštitnik je obitelji pa smo zato odredili taj dan. U zajedništvu naše rodbine i prijatelja, protekao nam je u radosti, molitvi i pjesmi.

- *Što biste poručili mladima?*

- Da im Bog uvijek bude na prvom mjestu i nek se ne plaše sklopiti brak. Ljubav zori i jača. Kad osnuju brak, neka rađanje djece ne ostavljaju za neka "bolja vremena". Divno je biti roditelj. Dolazak djeteta u obitelj ispunja radošću i blagoslovom. Nek ne strahuju od puno djece. To je velika žrtva, ali i bogata riznica ljubavi. Mnogočlana obitelj škola je života. U njoj se uči biti bliz malenima i slabima. Ljubav između braće i sestara je nezamjenjiva. To je pravi rasadnik velikodušnosti, darivanja i međusobnog dijeljenja. Zahvaljujem Bogu što me obdario plodnim majčinstvom.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINC

Dodijalo dobro

Došla gola i bosa. Odjenuli je i obuli. Napravili svadbu kakvu selo nije upamtilo. Dali im kuću. Pokrenuli poznanstvo, našli malome posao. Blagoslovili ih svim blagoslovima, od iglice do auta i pustili da toče - med i mlijeko.

- Svaka nova metla dobro mete! - baca baba Anda svoje izreke kad sam se pohvalila kako imam dobru nevjestu.

Žacnulo me to, pravo ubolo u srce. Žalim se svome Romeu.

- Pusti! Što je slušaš?!

- A kad govori, ne možeš ne čuti!

- Stara je!

- A stari iamju bogato iskustvo... Ne hvali li i Sveto pismo sjedine ljudske?!

- Što ona zna kako se sada živi?! Ne razumije ona današnju mladež!

Ima Romeo pravo. Baba Anda je stara.

Uostalom, što bih se ja osvrtila na nju?! Glavno da je momu malom upala sjekira u med.

Ali baba Anda ne miruje. Kad god me vidi, odmah nešto započne. Tako i sad:

- Ne idu u crkvu!

- E, sad ne idu! Ne idu, pa što? Ići će kad ih bude volja. Nećeš ti. Sve zlo u tomu! - pokušavam ublažiti gorčinu u srcu staričinu kojoj je teško zamisliti da mladi ne sljede u korak i vjeru starijih.

- Gledam ih kako guču, kako se grle i ljube. - cijedi kroza zube baba.

Pogan jezik neće da miruje. Kao da je to lako!

- Lako se ljubiti i grliti kad se ne radi! - misli babuskara na to što je naš Mali dao otkaz tamo gdje je radio.

- Što će, dijete, iskoristava ga gazda. Radio je od jutra do sutra za male novce.

Dijete dalo otkaz. Da kud će!? Nije mogao za radnog vremena ni sjesti s prijateljima na piće koliko je radio. Da što će nego dati otkaz, bolje da ga sam dade negoli da mu ga oni daju!

Ruku na srce, nije mi baš pravo. Ne to što je dao otkaz, nego što drugi posao nije našao. Ali, eto, naći će već nešto. A dotada moj Romeo je tu. Dobro je dok on još može potegnuti. Hvala Bogu, ima dosta posla. Čovjek radi.

- Tegli, magare, dok možeš! - mrmlja moj Romeo. Odgovara nama na naše razgovore.

- Što se buniš da te jašu, kad sam kažeš da si magarac!? - velim mu ja.

- Čuvaj muža! - svagdje se miješa baba Anda.

- Nevjestu treba čuvati, lako je za me. Ona je mlada i trudna. Ubrzo će prinovala! - preuzela sam ja riječ.

- Neka mojih mladih, nek oni uživaju dok mogu.

- Ti, majko, više ne ideš na molitvu?! - bocka me Emanuela.

- Kakvu molitvu, kad imam posla preko glave! Zar ne vidiš da je sve na meni?! Kad mogu ići?

- Mogli bi i oni što prihvatiti! Ne bi im ruke otpale! - javlja se baba Anda.

Poskočila sam od ljutnje:

- E, da znaš da neće! Neće moje dijete, neće dok je mene žive. Što sam ja tu?!

Ja mogu i hoću. Sve ću ja. Neka moji golubići uživaju! - Taman kad sam preuzela sve u svoje ruke, postala mu hra-

nitelj i branitelj, muž i žena, baka, otac i majka - ona uzela dijete u naručje i otišla.

- Kamo? - pita baba Anda.

- Onamo odakle je i došla!

- Zašto je otišla?

- I ja se pitam!

- Dodijalo dobro! - javlja se Romeo.

- Pitaj Boga! - istodobno će i Emanuela.

Na njezinu riječ zastajemo. Pogledâmo se. Na Boga mi prâvo i zaboravili. Zavelo nas ono materijalno, ovozemaljsko.

- Otkad ne moliš? - gleda me baba u oči. Poslije dugo vremena prvi put ne ljutim se na nju.

- Odavno, baba! Zapustili smo zajedničku jutarnju i večernju molitvu, zaboravili na podnevni Anđeoski pozdrav i večernju kronicu, naše druženje s Isusom preko nebeske Majke. Iskreno, odavno ni na sv. misi pravo nisam bila. A ono i kad otidem na nju, stalno se vrpoljim i mislim na posao koji me kod kuće čeka...

- Kad Bogu oduzmeš prvo mjesto, sve ti pode naopako... - mrlja baba Anda sebi u bradu. A mene to pogađa.

- Ne zna ona ništa? Ona je stara! Nema ona pojma o životu! Nije moderna! - podruguje mi se moj Romeo, a baba nastavlja kao da i nije njezin posao:

- Stotinu kilograma, dva metra, 35 godina... Mali! Hi, hi, hi... Kad će više biti velik?!

Romeo me šiba pogledom:

- Vidiš što si od njega učinila?!

U sebi razabirem: Bez Boga i pravo oblikovane savjesti, eto, ne samo da sam ja propala nego sam i druge gurnula u propast.

R. T.

Majci Milosti

*Majkica draga
kaj drugo Ti
reči nek fala.
Fala za vse
suze koje si
z nami isplakala,
fala za vse
noći koje si
z nami prečula
da nas je teška
morila bol.
Fala za veselje,
i smeh i radost
vu očima,
fala za milost
koju si nam pri
Sinu zmolila.
Prosim Te, budi
i dalje z nami
vu sakomu času,
vu boli i sreći,
i naj nam dati,
od Sina pobeći.*

Spomenka MIKAC

Bog - otac i majka

U prošlom smo broju u središte svoje pozornosti stavili Oca nebeskog. Kao što je on bio središte Isusova života, tako treba biti i u našem životu jer smo po krštenju postali njegovom djecom. Razmišljanje smo zaključili: „*Sion reče: 'Gospodin me ostavi, Gospod me zaboravi.' Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću!*“ (Iz 49, 14-15). Te riječi otkrivaju koliko je Božja ljubav, odnosno Božja dobrotu i nježnost prema onima koji su njegovi. Bog svojih nikad ne ostavlja niti zaboravlja.

NI MUŠKO NI ŽENSKO

Crkva uči da se Božja roditeljska nježnost može izreći i slikom majčinstva. Ona još više izražava Božju bliskost i naklonost njegovu stvorenju, posebno čovjeku. No, na temelju riječi proroka Izaije, možemo vidjeti da zemaljski roditelji ne moraju uvijek biti odgovorni u dovoljnoj mjeri, odnosno da mogu loše ispunjati svoj roditeljski poziv.

„Zato treba imati na umu da Bog nadilazi ljudske razlike spolova: on nije ni muško ni žensko, on je Bog; stoga nadilazi ljudsko očinstvo i majčinstvo, iako im je on izvor i mjerilo: nitko nije otac kao što je to Bog“ (*Katekizam Katoličke Crkve*, br. 239). Dodajmo tim riječima i ovo: nitko nije majka kao što je Bog. Ovdje ćemo se osvrnuti na Božje maj-

činstvo, odnosno na istinu vjere da je Bog i Otac i Majka. Nitko nam nije toliko blizak kao Bog, nitko nas toliko ne voli kao on. Usredotočit ćemo se na tri načina na koja Bog pokazuje svoje majčinstvo.

MARIJA - DAR BOŽJI NAMA

Na prvom je mjestu svakako bl. Djevica Marija. Ona je dar Božji nama, naša majka od trenutka začeca Sina Božjega. Krist Gospodin, naime, reče za sebe da je uskrsnuće i život (Iv 11, 25). Budući da je on naš Život, ona koja ga je rodila naša je majka, jer je po njoj sam Život postao čovjekom. Klasično svetopisamsko mjesto, koje se navodi kao podloga za istinu da je Marija majka vjernika, jest događaj na Kalvariji, kad je Raspeti dao Ivanu Mariju za majku (Iv 19, 25-27). Na temelju tog teksta govorimo o Marijinu duhovnom majčinstvu prema svim kršćanima, koje pod križem predstavlja ljubljenu učenik.

Dakle, prije nego će sve predati u ruke Očeve, Sin Očev daje nama za majku Mariju. To je zapravo volja Očeva, koju Sin do kraja vrši. Otac nebeski svoju očinsku i majčinsku ljubav prema čovjeku pokazuje i u tom činu svoga Sina. Zato je majka Marija dar Očev nama, dar kojim nam on pokazuje svu svoju nježnost i bliskost.

DUHOVNA MAJKA KRŠTENIKA

Nadalje, svoje majčinstvo Bog Otac pokazuje darom Crkve. I ona je duhovna majka svakom kršteniku, jer je služiteljica sakramenata, po kojima nas rađa za život vječni. Po sakramentu krštenja u Crkvi postali smo djecom Božjom, hranimo se Kristovom riječju i

svet u Gospodinu. Kao i po Mariji, i po Crkvi Otac pokazuje svoju brigu i skrb za čovjeka i njegovu sreću na zemlji i u vječnosti.

BOG LJUBI PO LJUDSKOJ MAJCI

Na kraju, Otac pokazuje svoju majčinsku ljubav i naklonost čovjeku po svakoj ljudskoj majci. Svaki čovjek na zemlji ima majku, osobu koja ga je pod svojim srcem nosila i donijela na ovaj svijet. Rađajući dijete, svaka majka surađuje s Bogom u njegovu stvarateljskom djelu jer na svijet donosi novo ljudsko biće, vrhunac Božjeg stvaranja. Nisu, naime, roditelji izvor života. Stvoritelj svake osobe, izvor života svakog čovjeka je Bog, a roditelji su Božji suradnici.

Četvrta Božja zapovijed naređuje poštivanje oca i majke. U popisu zapovijedi, tã dolazi nakon zapovijedi koje se odnose na Boga. Time nas Sveto pismo poučava o važnosti roditelja i odnosu djece prema njima, odnosno hoće nam reći da su roditelji, nakon Boga, na prvom mjestu u životu svakog čovjeka. Takvi kakvi jesu, oni su nam dar Božji, po kojem je Bog obdario životom svakog pojedinca.

Uskrsno doba vrijeme je proslave Isusova uskrsnuća i života uopće. Slavimo Božje stvaranje, kao i cilj te smisao svega stvorenoga - vječni život, u koji ulazimo po uskrsnuću. Ono nas potiče da zahvaljujemo Bogu Ocu, izvoru svakog dobra, na svemu što nam je dao, posebno na daru života. Zahvalimo Bogu - Ocu i Majci - na njegovim divnim očinskim i majčinskim darovima: na majci Mariji, na majci Crkvi i na svojoj zemaljskoj majci.

Kristian STIPANOVIĆ

tijelom na euharistijskom stolu, sazrijevamo po darovima Duha Svetoga koga primamo u potvrđi, ozdravljamo od grijeha u sakramentu pomirenja, primamo potrebnu pomoć za dušu i tijelo u bolesničkom pomazanju, ostvarujemo životni poziv u braku ili posvećenu životu. Sve to blago i obilje Božje milosti kao brižna majka Crkva dijeli svojoj djeci.

Danas nije baš uvijek ugodno priznati se članom Katoličke Crkve, koju sa svih strana osporavaju i napadaju. Priznati se katolikom znači u isti se mah izložiti brojnim kritikama i omalovažavanju. No, pravi vjernik zna da Crkva nije samo ljudsko djelo, jedna u nizu društvenih ustanova. Ona je puno više od toga - djelo Božje: „Sve one koji u Krista vjeruju Otac je odlučio sazvati u svetu Crkvu“ (KKC, br. 759). Crkva je, kao i Marija, dar Božji čovječanstvu, dar koji je Sin ustanovio po volji Očevoj, a Duh Sveti vodi je i nadahnjuje da raste u hram

Zadojena ljubavlju Kraljice mučenika

U svome mjesecu svibnju, Kraljica mučenika g. 1946. Crkvi u Hrvata darovala je svjedokinju vjere, koja je svoju vjernost raspetom i uskrsnulom Gospodinu potvrdila mučeničkom smrću. Riječ je o redovnici milosrdnici s. *Žarki Ivasić*, koja je svojom svjedočkom vjerom tijekom života dotaknula mnoge hrvatske gradove, ali je na poseban način blagoslovila Liku. Otočac je mjesto njezina kristolika služenja čovjeku potrebniku, koje ju je dovelo do mučeničke smrti u Gospiću.

PLOD POVEZANOSTI S GOSPOM

Može se reći da je ustrajnost u vjeri u odlučujućim trenucima i polaganja vlastita života iz ljubavi prema Bogu zapravo plod cjeloživotne molitvene povezanosti s. *Žarke* s bl. Djevicom Marijom. Potkrepu toj tvrdnji nalazimo u njezinu djetinjstvu i mladosti. Njezin životni put započeo je 18. studenoga 1908. u Krašiću. Na krštenju dobiva ime Julijana. Iz uzorne vjerničke obitelji Roka i Mare Ivasić u samostan sestara milosrdnica ušle su tri kćeri: Julijana je slijedila svoju stariju sestru Tereziju (s. Hildebertu), a nakon nje milosrdnički poziv odabrala je i mlađa Katarina (s. Felicitas). Odabir Julijanina duhovnog zvanja, kao i takva poziva mnogih krašićkih djevojaka i mladića, bio je plod i žive zajednice

župe Presv. Trojstva u Krašiću, u kojoj su aktivno djelovala različita vjerska udruženja.

Kao i većina krašićkih djevojaka, Julijana je bila aktivna članica Marijine kongregacije. To znači da je nastojala temeljito živjeti istine kršćanske vjere pod zaštitom bl. Djevice Marije: kroz molitvu, razmatranja, duhovno vodstvo i redovite pouke svećenika te obilniji sakramentalni život. Ta marijanska pobožnost ostat će duboko ukorijenjena u Julijaninu srcu, kao i način svjedočenja vjere u milosrđu prema svakome tko treba pomoći (kako su nalagala pravila Kongregacije), što će se očitovati zrelim i promišljenim prihvaćanjem karizme sv. Vinka Paulskog, duhovnog utemeljitelja Družbe sestara milosrdnica.

REDOVNIČKO SLUŽENJE

U samostan Julijana ulazi g. 1931. i uskoro dobiva redovničko ime s. *Žarka*.

Poslanje prema kojem će je Družba usmjeravati bit će služenje bolesnicima. Najprije je tako djelovala u bolničkoj praonici rublja u Gračacu, a zatim kao pomoćna sestra u bolnicama u Banjoj Luci i Petrinji. Nakon što je g. 1939. završila bolničku školu, dolazi u Banovinsku bolnicu u Otočcu. Uskoro započinje II. svjetski rat. Otočac osvajaju različite vojske. Godine 1943. u partizanskim je rukama. U bolnicu pristižu brojni ranjenici. S. Žarka ostaje ista prema svima: kako su je Isus i Marija naučili. Istinski je i s uvjerenjem živjela svoje zvanje. Činila je dobro svakomu i svima, bez razlike. Veliku požrtvovnost i jednaku ljubav pokazivala je i prema bolesnicima i prema ranjenicima, prema svima. Činila je djela milosrđa svakomu, što ju je i dovelo do osude na smrt, baš kao i Isusa kojega je put uporno slijedila. Do komunističke osude dovela ju je noć s 13. na 14. rujna 1943., kad je ustaška bojna napala Otočac i uništila partizanski ratni plijen. U bolnici su poubijani ranjenici, a sestre milosrdnice odvedene su prema Gospiću.

STRIJELJANJE MJESTO VJEŠANJA

Prve poratne godine, sudski procesi i smrtne kazne na koje su osuđivani svećenici, redovnici i redovnice, pokazali su da je novoj vlasti smetala vjera, duboko ukorijenjena u hrvatskom narodu. Nakon završetka rata, 14. kolovoza 1945., uoči blagdana Uznesenja Marijina, s. Žarka uhićena je u osječkoj bolnici. Slijedio je zatim njezin križni put kroz OZN-ine zatvore u Osijeku, Zagrebu i napokon Gospiću, gradu u kojemu se u veljači g. 1946. javno sudilo s. Žarki i ostalim sestrama milosrdnicama iz

otočke bolnice. Lažna komunistička optužnica isticala je da sestre nisu vršile svoje zvanje - njegovale su nemilosrdno i s mržnjom partizanske ranjenike. U slučaju s. Žarke, optužba je uključivala i prokazivanje ranjenih partizana (ubijenih tijekom ustaškog napada na Otočac). Sudeње, kojemu je svrha bila prestrašiti preostali hrvatski živalj u Gospiću i natjerati ga na šutnju o 3500 ubijenih nevinih gospićkih žrtava, završilo je izricanjem presude: s. Žarki kaznom vješanjem, a ostalim sestrama milosrdnicama strijeljanjem. Zamolbe za pomilovanjem ishodile su s. Žarki smrt strijeljanjem, a ostalim sestrama po 20 godina zatvora.

NOĆ U KOJOJ SE ČULO PJEVANJE

U 4 sata ujutro 16. svibnja 1946., presuda je izvršena. Posljednju noć provela je s. Žarka u samici gospićke kaznionice. Svjedoci navode da je tu noć u ćeliji pjevala i molila, prihvativši smrtnu osudu mirno i s predanjem u ruke Božje. Njezin pokop obilježile su šutnja i tajnost. Usprkos komunističkim prijetnjama, Gospićani su očuvali spomen na njezinu svetu smrt, a sestre milosrdnice zapisale su za s. Žarku: „Bila je vjerna u malom, pa nije posrnula ni u najtežem času života... Pala je kao žrtva svog milosrdničkog zvanja u službi bolesnika i ranjenika.“ Postojan glas naroda o sve-toj smrti s. Žarke potaknuo je sestre milosrdnice da g. 2007. započnu sustavno istraživanje njezina života i stradanja, kako bi pokrenule postupak za njezino proglašenje blaženom. To je podržala i Hrvatska biskupska konferencija na svome zasjedanju u travnju 2010.

s. Veronika POPIĆ

Slavni obiteljski trenuci

Hrvatska obitelj prolazi danas kroz poteškoće koje posljedično ugrožavaju i budućnost čitavoga naroda.

Pripremajući se za Nacionalni susret obitelji, koji želi promicati bračne i obiteljske vrijednosti, snažiti zdravu samosvijest hrvatskih katoličkih obitelji, pokazujući im da nisu osamljene i prepuštene sebi, razmatrajući o obiteljskim vrijednostima kroz otajstva krunice, po preporuci hrvatskih biskupa, molimo za naše obitelji.

1. ISUSOVO USKRISNUĆE

Ne bojte se! Znam da tražite razapetog Isusa. On nije ovdje! Uskrsnuo je kako je rekao! Dodite i vidite mjesto gdje je bio položen...

(Mt 28, 5-6)

Češće vidimo oko sebe nered i nepravde, čujemo za tolike prijevare, krađe, pronevjere... Na trenutke nas to obeshrabri u nastojanjima oko dobra i dosljednijeg nasljedovanja Isusa. Učini nam se, pače, toliko puta kako bolje prolaze lijenčine i nevaljalci negoli marljivi i radišni, pošten i čestiti, pače i bezbošci. Molimo da nas vjera u uskrisnuće održi uspravnima i nepokolebljivima u sve dane života našega te nam pokaže kako u svakom vremenu i kraju kugle zemaljske ima smisla biti pošten i čestit, isplati se truditi oko dobra i marljivo raditi...

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. ISUSOVO UZAŠAŠĆE

I Gospodin Isus, pošto im to reče, bude uzet na nebo i sjede zdesna Bogu. Oni pak odoše i propovijedahu, a Gospodin suradivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima.

(Mk 16, 19-20)

Privređujući sebi i onima koji su povjereni našoj skrbi kruh svagdanji, stalno smo usmjereni prema zemlji i zemaljskomu: kako zaraditi nužno za život, kako nabaviti ono što nam je potrebno, kako pripremiti jelo, oprati, izglacati... Bog i duhovne vrednote od kojih čovjek živi nerijetko ostanu uslijed toga po strani. Međutim, čovjek ne živi od onoga što ima ili posjeduje, iako bez toga ne može. Molimo da ne zaboravimo kako smo stvoreni za nebo, da svakog dana svaki od nas osobno i svi zajedno znamo uzdizati pogled duha i uma prema nebu, kako bismo mogli imati dovoljno za život.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. ISUS DARUJE DUHA

Svi se oni napuniše Duba Svetoga te počеше govoriti tuđim jezicima, kako ih je već Dub nadahnjivao da govore.

(Dj 2, 4)

Normalno je da u životu dođe i do nesporazuma... Međutim, od svađe, tučnjave, galame i razbijanja nema nam koristi. U trenutku zbuđenosti i straha, prva zajednica Isusovih sljedbenika povukla se iza zatvorenih vrata. Otvorila se Bogu te u sabranosti i molitvi iščekivala nadahnuće odozgor. Ispunjeni Duhom, nazočni su izišli iz Dvorane posljednje večere preporođeni i ohrabreni te se

raspršili po čitavu svijetu navješćivati Radosnu vijest. Nije li to najljepši primjer i nama u našim obiteljima što činiti u bezizlaznim situacijama?! Molimo da znamo slijediti njihov primjer.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. MARIJINO UZNESENJE

Tada Marija reče: "Veliča duša moja Gospodina, klikće dub moj u Bogu, mome Spasitelju, što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom..."

(Lk 1, 46-48)

Tragove Božje susrećemo u stvorenjima oko sebe, a njegovo lice prepoznajemo u ljudima s kojima živimo i radimo, koje iz dana u dan susrećemo. Što činimo njima, to smo zapravo učinili samom Isusu, kako nam on jednom zgodom reče. Majka njegova slušala je vjerno Božju riječ, pohranjivala je u svoje srce, o njoj razmišljala, po njoj živjela i ostala vjerna do pod križ. Dolikovalo je da, zajedno s Isusom, i završi u nebeskoj slavi. To čeka sve one koji idu njegovim putem. Molimo, kad se umorimo, da u Majci Isusovoj nademo nadahnuće i potrebno ohrabrenje na putu za Isusom.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. MARIJINO KRUNJENJE

Na nebu se pojavljuje veličanstven znak: Žena obučena u sunce, mjesec pod njezinim nogama, a na glavi joj vijenac od dvanaest zvijezda.

(Otk 12, 1)

Duboko se u srcu svakog čovjeka krije čežnja za srećom. I to ne samo za koju godinu ili desetljeće, nego za čitavu vječnost. Nju ćemo u potpunosti postići tek kad se nađemo u krilu Očevu. Majka Isusova postigla je sve to jer je ustrajala do kraja. Iz dana u dan uvjeravamo se sve više kako to nije lako: prepoznavati Boga u onima u kojima ga svagđano susrećemo i u njima ga ljubiti. Molimo da ono što nam je u kraljevstvu Božjem obećano, oduševi naše srce da bude stalno spremno sve podnijeti i sve ustrajno poduzimati kako bi dospjelo u vječno uživanje svih svetih.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Fatima - čudesan znak

Kao što se ukazala u Lurdu da suzbije racionalizam 19. st., tako se u tijeku 20. st. Gospa ukazuje i u Fatimi, potaknuta teškom bijedom i nevoljom svijeta. Još je trajao I. svjetski rat, mnoge obitelji bile su uciviljene zbog pogibije svojih dragih, nijekala se Božja opstojnost. Narod je pao u bezvjerje i ništavilo. Zla su se množila, oblak grijeha obavio je zemlju.

I bl. Djevica Marija se javlja, ganuta žalosnim stanjem svoje djece. Bira skromne i nevine pastiriče - Luciju, Hijacintu i Franju. Ukazuje im se u podne 13. svibnja 1917. u Irijskoj dolini, nedaleko od Fatime. Bijaše odjevena u bijelu haljinu. Bijeli joj je plašt bio obrubljen zlatnom vrpcom, a prekrivao joj je glavu i čitavo tijelo. Bila je divna, a mogla je imati od 15 do 18 godina. Imala je sklopljene ruke u kojima je visjela bijela krunica sa srebrnim križićem. Iako nadasve lijepo, lice joj je pretila neka tuga. A srce joj bijaše okrunjeno trnjem. Gospa potiče djecu nek se ne plaše, neka joj dođu svakoga 13. dana u mjesecu, i to 6 puta. Ima im priopćiti poruku svijetu 20. stoljeća. Hoće vratiti k Bogu svijet koji je toliko zaglibio u zlo, da mu prijeti teška kazna. Navodi grijeha nevjere: otpad od Boga, odbacivanje njegovih zapovijedi, slobodarski i grešan način života, zbog kojega mnogi odlaze u pakao. Zato ona, puna žalosti, poziva

ljude da se vrate čistim izvorima i prihvate svoga Spasitelja. Poziva na molitvu, post i pokoru za grešnike.

U rukama nosi krunicu i moli djecu da je trajno mole i obećaje mnoge milosti spominjući da će se moljenjem ružarija ublažiti srdžba Božja.

U drugom ukazanju Gospa spominje Luciju da Gospodin hoće da se ustanovi pobožnost njezinu bezgrešnom Srcu. Kad je djeci u trećem ukazanju 13. srpnja 1917. pokazala pakao, naglasila je da će Bog za spas grešnika po pobožnosti prema njezinu bezgrešnom Srcu mnoge spasiti i tražiti *posvetu njezinu bezgrešnom Srcu* te sv. pričest u prve subote. Na taj način bič Božji bit će ublažen.

Djeca su mnogo trpjela zbog ukazanja, tako da je Lucija tražila znak da ljudi povjeruju u istinitost viđenja. I Gospa joj je obećala da će to učiniti. Iako je za svakog ukazanja bilo poneko čudo, glavno se zbilo zadnji dan, 13. listopada 1917., kod šestog ukazanja. Mnoštvo od 70 tisuća promatralo je čudesnu igru Sunca, koje kao da se otrgnulo i juri k zemlji. Odjednom se sve umirilo, a odjeća se zbog kiše na ljudima osušila. Fatima je mjesto kamo milijuni hodočasnika hrle da se mole. Bog preko Fatime, preko pobožnosti Srcu svoje Majke, hoće da spasi svijet. Zato Crkva trajno naglašava pobožnost Srcu presvete Djevice, kao i pobožnost Srcu Isusovu. Ne zaboravimo ni mi trajno pristupati tim božanskim izvorima, na kojima ćemo osvežiti svoje duše, izmoliti mnoge milosti, Bogu davati zadovoljštinu i sebi osigurati vremenito i vječno spasenje.

S. Marija OD PRESVETOG SRCA

Blagoslovljena Gospodarica

Pozvali su me u Osijek. Nije mi se išlo, ali sam u zadnji čas pristala. I bi mi drago i lijepo. Pohodila sam katedralu u središtu grada. pribivala na svečanoj misi. No, kad sam idućeg dana došla u crkvu sv. Leopolda Bogdana Mandića, prostrujio je kroz moje biće val topline nakon što sam vidjela fresku poniznoga malog fra-tra blagih očiju, kako širi ruke prema svojoj blaženoj Gospodarici i njezinu sinu Isusu. Pa to sam tražila u Padovi i nisam vidjela, premda sam bila u Leopoldovoj sobici, u kojoj je danima ispovijedao.

Blagoslovljena Gospodarica, kako ju je Leopold nazivao, htjela me njemu približiti baš u Osijeku, da doživim njezina ponizna slugu, kojemu je dala mnoge milosti, kojima je mogao ostvariti ono po čemu ga poznajemo: ljubav prema patniku, nevoljniku, siromašku i bijedniku. Mnogo je molio, a najviše je volio Gospinu kronicu. Jednom je rekao: "Moje je srce s onu stranu mora i ja živim za svoj narod. Molite Gospu, da mi isprosi milost, kad ispunim svoje poslanje u Padovi, da mogu ponijeti svoje bijedne kosti među svoj narod, za dobro njegovih duša." Njegova bl. Gospodarica podarila mu je brojne milosti. I ja sam bila toga svjesna došavši u Osijek, jer je i u tom gradu Leopoldov duh snažan. S njome je sada u blaženstvu i zato nam može podariti mnoge milosti.

Ana VRČEK

Mamine ruke

*Kao dva ocvala cvijeta
što su sačuvala miris
u kutiji od ljubavi...*

*Ruke moje mame
neprolaznom ljepotom zaogrnutе
prebiru zrnca krunice
jedino i najbolje*

što je od života ostalo

*Ruke moje mame
zagrljaji koje pamtim
nježnost od koje živim
sve moje godine izbrojane
na žuljevitim dlanovima
što me otbraniše*

u danima nevolje...

*Ruke moje mame
neiscrпna vrelа životnih sokova
i kada ih više ne bude.*

Roza BRKUŠIĆ Hrvoslava

Gospa Kondžilska u Nazaretu

Na svome zasjedanju u Mostaru od 16. do 18. ožujka, biskupi BiH prihvatili su prijedlog da vrhbosanska nadbiskupija nastavi aktivnosti i dogovore oko postavljanja slike Gospe Kondžilske u predvorju bazilike Navještenja Gospodinova u Nazaretu kao simbola šovanja Gospe na prostorima krajevne Crkve u Bosni i Hercegovini. (IKA)

Završena vjeronaučna olimpijada

Državno natjecanje iz vjeronauka za osnovne i srednje škole na temu *Marija - Isusova i naša majka*, održano je 24. i 25. ožujka u Hvaru, a na njemu je sudjevalo 17 skupina osnovnih škola i 15 srednjoškolskih ekipa. Pobjednici su Srednja škola Hvar sa 145 bodova i Osnovna škola Sućidar iz Splita sa 142 boda. Od srednjoškolskih ekipa drugo mjesto osvojila je III. gimnazija iz Zagreba, a treće Turističko-ugostiteljska škola iz Šibenika. Od osnovnoškolskih ekipa drugo mjesto osvojile su OŠ Luka iz Zagreba i OŠ Hvar iz Hvara. Po završetku natjecanja, pobjednicima su uručena priznanja i darovi. Iz natjecateljskog programa vrijedi istaknuti projekte koje su natjecatelji izradili na temelju svoga istraživanja literature, obilaska mjesta, razgovora i susreta o marijanskim svetištima i pobožnosti. (GK)

Postupak za proglašenje blaženim

Nakon dobivenoga dokumenta Kongregacije za proglašenje blaženih i svetih, u travnju 2010. pokrenut je postupak za proglašenje blaženim fra-njevca o. Ive Perana, što se vodi u Nadb. ordinarijatu u Splitu. Svečano otvorenje biskupijskog postupka proslavljeno je 27. ožujka u Kaštel Starom, rodnom mjestu sl. Božjega, poznata hrvatskoj javnosti po svojoj, veoma prihvaćenoj pučkoj misi. Svečanu misu predvodio je nadb. M. Barišić. (IKA)

Vjeroučenicima nagrade

Po devet najbolje plasiranih ekipa i njihovih mentora iz osnovne i srednje škole s područja Splitsko-makarske nadbiskupije, koje su sudjelovale na natjecanju iz vjeronauka, nagrađeno je 2. travnja jednodnevnim putovanjem u marijansko svetište Krasno, gdje su imali euharistijsko slavlje, i Udbinu. (IKA)

Maraton od Gospina otoka

I. Biljak iz Kaštela i Udruga roditelja poginulih branitelja s Klubom 141. brigade HV organizira maraton *Od Gospina otoka do praga nade Ivana Pavla II.* Trče I. Nikolić, E. Rakipović, N. Kovač, D. Štrbac, M. Veladžić, R. Kasumović i M. Hodak, a dužina je 1187 km i 800 metara, dosada najduži maraton takve vrste u RH. Bit će to znak zahvalnosti Ivanu Pavlu II. za ljubav i pomoć hrvatskom narodu, a svaka dionica maratona

ZA DOMOVINU

Na Kamenitim vratima u Zagrebu svakog petka u 10 sati moli se krunica za hrvatski narod i Domovinu, a posebno za slobodu uhićenih branitelja.

bit će posvećena hrvatskom svecu, blaženiku ili sl. Božjem. Start je 12. lipnja, a cilj Vatikan 24. lipnja. (IKA)

Nova Gospina kapelica

U Flengima, nedaleko od Sv. Lovreča, biskup I. Milovan blagoslovio je 2. travnja kapelicu Majke Božje, koju je podigao Franko Matukina sa svojom obitelji. Njegov sin Mauricije s djelatnicima izveo je građevinske radove, poduzeće Montraker uredilo je okoliš, a župnik Vidić iz Malgersdorfa u Njemačkoj darovao je kip Gospe s Djetetom, rad bavarskog majstora. (IKA)

Od Suhopolja do Voćina

Pod geslom *Evo ti Majke* 2. i 3. travnja održan je 13. križni put mladih požeške biskupije. U ovoj Godini Gospe Voćinske krenuo je od Suhopolja preko Slatine do Voćina, gdje im se u svetištu pridružio biskup A. Škvorčević i predvodio misno slavlje. (IKA)

Snimanje mariološke baštine

Novogradiški ogranak MH upriličio je 7. travnja tribinu s temom *Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine* uz predavanje i projekciju filma *Stella maris Dalmacije*. Projekt su predstavili H. Mihanović-Salopek, scenaristica, redateljica i voditeljica, i A. Prosoli, producent filmskog projekta i direktor izdavačke kuće *Sveta glazba*. Požeška biskupija je u planu kao sljedeći projekt. (IKA)

Schönstattski susret

U Grgurevićima, župa Odvorci, 7. travnja održan je susret članova marijansko-ga Schönstattskoga pokreta i ostalih

vjernika koji mu se žele priključiti. Misu je predvodio župnik S. Šumanovac, a predavanje je održao Ch. Horn, duhovni asistent Pokreta za Hrvatsku. (IKA)

Seminar kršćanske duhovnosti

Seminar kršćanske duhovnosti održava se u samostanskoj dvorani svako drugog ponedjeljka (11. i 25. travnja, 9. i 23. svibnja, 6. i 20. lipnja...) u 19.30 sati. Savjetovalište za duhovnu pomoć pri župi i svetištu radi utorkom (16 - 18.30 sati) i srijedom (9 - 12; 16 - 18.30 sati), a ostalih dana - po dogovoru s voditeljem fra A. Čovom. Najaviti se može na tel. 825 019. (WS)

Kod Gospe u Vepricu

U Vepricu kraj Makarske održan je 26. ožujka Obiteljski dan župa makarskog dekanata. Krunicu i misno slavlje predvodio je A. Bavčević, a nakon toga predstavljene su obiteljske kateheze i radionica ususret Nacionalnom danu obitelji te projekt *Petrova straža*. Zatim su uslijedila svjedočanstva iz obiteljskog života i predavanje o temeljima uspješnoga bračnog dijaloga. Roditelji i razrednici splitske nadb. klasične gimnazije okupili su se u Vepricu 9. travnja. Nakon nagovora bračnog para Grković, uslijedio je križni put s pokorničkim bogoslužjem, a misno slavlje u špilji predvodio je I. Čubelić. (IKA)

Priprava za dubrovački jubilej

Hodočašćem lapadske župe sv. Mihajla u dubrovačku katedralu Velike Gospe 11. travnja započeo je hodočasnički tjedan daljnje pripreve za 300. obljetnicu posvete dubrovačke katedrale, podignute nakon velikog potresa. Nakon križnog puta i euharistijskog slavlja katedralni župnik darivao je hodočasnike prospektom o katedrali i sličicom Gospe od Porata. (IKA)

Za razliku od ostalih, revolucija na vlastitu bojnopolju donosi život, dok ostale - redovito smrt.

S obzirom na kakvoću cilja, uporni koraci naprijed katkada vode - nazad.

Kleveta je projekcija vlastitog zla na tuđi život.

San je nesvjesno življenje, ali i okrepa za - svjestan život.

Bježi iz sredine u kojoj na poklik "ubij" svi ubijaju, a da nitko ne pita - zašto.

Ništa tako brzo ne "preobrazi" čovjeka kao - vladarev tron.

Mediokriteti su opasni: malko su se otisnuli od dna, a dalje ne mogu, i eto - ljubomore i bijesa.

Zataji li u odgoju obitelj, izostao je temelj da bi bilo tko mogao - oblikovati čovjeka.

Borbe vodimo s drugima, zato što ih ne vodimo - sa sobom.

Zlu čovjeku ne odgovaraj na ono što ti je rekao, nego na ono što je mislio dok je govorio.

Lopov koji još nije uhićen, najglasniji je u osudi - uhićenih lopova.

Poljoprivredna kultura vino, kod neumjerenih ugrožava - opću kulturu.

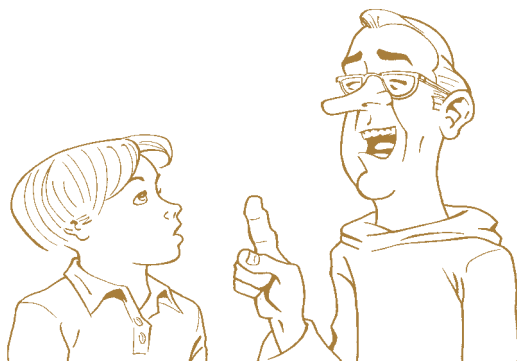
Uskrснуće Nazarećanina za njegovo Otajstveno tijelo snaga je koja - nema alternative.

Svršetak koji bi označavao i kraj za odgovorno biće koje se zove čovjek - ne postoji.

Ništa tako ne izbliči čovjekovo lice kao pokušaj smijeha u času kada - oči suze.

Jedino kad preobrazba dolazi iznutra, ima jasan odraz na čovjekovu licu.

Stanko RADIĆ

- Kad si krao, jesi li bio svjestan da te Bog vidi?
- Da, i da me neće nikome izdati!

SIJEDE VLASI

- Mama, a zašto je tvoja kosa na nekim mjestima bijela? - pita Mario majku.
- Kad god me netko naljuti, odmah mi koja vlas pobijeli! - hitro će majka.
- Aha, sad je meni jasno zašto je naša baka sva onako sijeda!

BRAČNO PUTOVANJE

Dvojica škota našla se u Berlinu, u Njemačkoj.
- Što ti radiš ovdje? - pita iznenađen prvi.
- Na bračnom sam putovanju!
- Pa gdje ti je žena?
- Ona je već bila u Berlinu!

SPERZANJE GLAGOLA

- Spreži mi glagol hodati! - učiteljica će jednome od učenika.
- Ja hodam, ti hodaš, on hoda...
- Malo to brže!
- Ja trčim, ti trčiš, on trči...

Knjižnica U PRAVI TRENUTAK, L. Botića 4., p.p. 51., 31400 Đakovo, tel./faks: 031 811-774, e-mail: zirdum.upt@gmail.com nudi vam svoja izdanja:

V. Albiseti - **BITI SRETAN - Psihoterapija za sve** - O pravom značenju sreće za čovjeka i u čemu se ona sastoji - 20 kn.

F. X. Schouppe - **ČISTILIŠTE - Tumačeno životima i legendama svetaca** - Zlo u svijetu, kako i koliko se od njega može sačuvati i kako ga nadvladati - 50 kn.

F. MacNutt, B. L. Shlemon - **MOLITVA ZA OZDRAVLJENJE** - Za molitvene skupine i pojedince. Objašnjava kršćansku molitvu u odnosu na ozdravljenje - 20 kn.

G. Hartl - **GDJE SE LJUBAV RADUJE PRAVA JE SVEČANOST - Stočinu riječi o ljubavi** - Zbir misli velikana o ljubavi - 15 kn.

R. Baries, J. M. Humeau - **MOLITVE U BOLESTI** - Priručnik za bolesnika, osvježanje kroz iskrenu molitvu - 10 kn.

Dr. N. W. Walker - **SOKOVI OD SVJEŽEG VOĆA I POVRĆA - Napitci bogati životnom snagom za zdrav život** - Objašnjava potrebu sokova i prirodne sirove hrane za vitalnost i zdravlje - 30 kn.

E. Zolli - **PRIJE ZORE** - Autobiografija rimskog rabina, koji se dao krstiti - 90 kn.

G. Hinsberger - **JER TI POSTOJIŠ - Zapisi o životu s mojim bolesnim djetetom** - Svjedočanstvo majke koja se posvećuje djetetu s posebnim potrebama - 20 kn.

Dr. N. W. Walker - **SVAKODNEVNO SVJEŽE SALATE ODRŽAVAJU VAŠE ZDRAVLJE** - Potreba svježih salata za zdravlje - 30 kn.

A. Grün - **POST** - Nužno za uspješan post u obnovi tijela i duše - 10 kn.

M. Augé - **MOLITVA - Otajstvo koje treba ponovno otkriti** - Osobni i životni odnos s trojednim Bogom preko Krista i Crkve - 15 kn.

B. Schlink - **OTAC UTJEHE - Riječi utjehe za svaki dan u godini** - V. izd. - 15 kn.

I. Zirdum (prir.) - **SVETI ANTUN PUSTINJAK - Život i devetnica** - 10 kn.

G. i J. Lins - **30-DNEVNA POBOŽNOST NA ČAST SVETOG JOSIPA** - 5 kn.

F. Speckbacher - **DEVETNICA U ČAST SVETOG JOSIPA** - 5 kn.

VESELI ŠALABAHTER - Zbir šala i dosjetki, posebice za školsku djecu - 10 kn.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlade i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.

M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

M. Pavletić, Chicago: Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i unaprijed joj preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Marija Anicker, Neustadt:** Gospi zahvaljujem na njezinoj blizini kroz moj život i pod njezinu zaštitu stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Mara Đurović, Dubrovnik:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Pod tvoju obranu stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Dragi Kužić, Perth:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima, njoj preporučujem sebe i sve svoje i na njezinu čast za širenje lista "Marija" šaljem mail dar; - **Ljerk Petrović, Rijeka:** Hvala ti, Majko Božja, na svim milostima. Tebi preporučujem sebe i svoje najdraže, uz dar; - **Tina Dropulić Matina, Staševica:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sve svoje, uz dar; - **Mira Mudri, Zagreb:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Čuvaj i vodi mene i sve moje drage, uz dar; - **Iva i Mirko Balajić, Karakašica:** Gospe naša, hvala ti na svemu! Čuvaj i brani i dalje nas i sve naše mlade, uz dar; - **Jozefina Palić, Zadar:** Nebeska Majko, zahvaljujem ti na svim milostima i preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Dana Katičić, Split:** Hvala Gospi na svim milostima, a njoj preporučujem sebe i svoje najdraže, uz dar; - **Spomenka Mikac, Varaždin:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Bđij i dalje nad nama i našom obitelji, uz dar; - **Marija Šimić, Valpovo:** Zahvaljujem Majci Božjoj na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoje najdraže, uz dar; - **Olga Budimir, Zagreb:** Nebeska Majko, tebi hvala na svemu! Čuvaj i brani i dalje mene i sve moje, uz dar; - **Petar Strpić, Biograd n/m:** Nebeskoj Majci hvala na svemu, a preporučujem joj sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Drago Mitrović, Split:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavlja sebe i sve svoje, uz dar za potrebne; - **Marica Strizrep, Jastrebarsko:** Majci Nebeskoj zahvaljujem na svemu i pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Draga Vuković, Bajnice:** Gospe draga, na svemu ti hvala! Bđij i dalje nada mnom i mojima, uz dar; - **Vera Žugec, Rešetari:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Marica Čima, Clayton South:** Majko Marijo, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje mile i drage, uz mali dar; - **Vera i Franjo Kešinović, Esslingen:** Majci Božjoj zahvaljujem na svemu i njoj preporučujemo svoju bitelj, osobito djecu, uz dar; - **Ivka Slijepčević, Kirchheim:** Hvala ti, Majko Božja, na svemu! Bđij i dalje nada mnom i mojom obitelji, uz dar; - **Snježana Ježina, Kirchheim:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj mene, muža i našu djecu, osobito unučad, uz dar; - **Jasmina Dedović, Kirchheim:** Dobraj Majci zahvaljujem na svim milostima i njoj izručujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Marija Odobašić, Bučje:** Majci Božjoj zahvaljujem na svemu i preporučujem sve svoje potrebe, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

29. ožujka 2011. Gospodin je iz ovoga života k sebi pozvao našu dragu

IVU MARIJANOVIĆ ĐANUŠU

Zahvaljujemo Gospodinu što smo te imali, što smo s tobom mogli rasti i zajedno kroz život ići, a tebi na svemu što si za nas učinila, osobito što si nas velikodušno na svijet iz ljubavi dala i u lusovu duhu odgajala. Milosrdni Gospodin neka te obdari životom vječnim!

Tvoji sin Ante i kćeri č. s. Hazana, Ana, Rosa, Ivanka i Marija sa svojim obiteljima
(Dar za "Mariju")

Premila Majko Marijo, u povodu 50. obljetnice smrti mog pokojnog oca

MATE PARENTIĆA,

koji je uvijek pomagao siromasima, ovaj skromni prilog upućujem da bi siromasniji mogli primati tvoj dragi list "Marija".

Smiljka Ravičić

4. svibnja navršava se 15 godina od smrti našega dragog

JAKOVA TADIĆA JAKICE

(25. lipnja 1920. - 4. svibnja 1996.)

Gospodin nek nagradi tvoju dobrotu i dovede te u svoju slavu!

Supruga Marija i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")

25. svibnja navršilo se šest godina otkako je Gospodin pozvao k sebi našega dragog

STJEPANA VERIGU

Dok ti zahvaljujemo na svemu što si učinio za nas tijekom života, zadržavamo te u nezaboravnu sjećanju i za tebe molimo.

Supruga i djeca s obiteljima
(Dar za "Mariju")

26. svibnja obljetnica je smrti naše sestre

MIRJANE LUBINA

Vrijeme prolazi, donosi sa sobom radosti i tjeskobe, a mi ne prestajemo na tebe misliti i za tebe moliti, iščekujući ponovni susret u posljednji dan s tobom i svima koji su već otisli pred nama.

Tvoja braća
(Dar za "Mariju")

30. svibnja navršava se sedam godina otkako se Gospodinu zauvijek preselila naša draga

IVA MILARDOVIĆ

Zahvaljujemo Gospodaru života što smo te imali, s tobom rasti, odgajali se i zajedno kročili kroz život, a tebi na svemu, osobito na velikodušnu daru života i odgoju. Gospodin neka ti udijeli život vječni.

Tvoji suprug, sinovi, kćerka i braća
(Dar za "Mariju")

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primiti "Mariju", po: - 10 kn: **Marija Vlahović**, Komlefinci; **Dragi Kuzmičić**, Zastrazišće; - 20 kn: **Katica Kolaković**, Novaki; **Jelka Mustapić**, Makarska; - 30 kn: **Ana Ujčić**, Pazin; **Eva Karalić**, Cerna; **Mila Roso**, Makarska; **Stanka Norac Kljajo**, Otok; **Divna Žagar**, Sesvete; **Jozo Šandrk**, Vinkovci; **Marija Babajko**, Ist; **Karolina Krčmar**, Mala Subotica; **Nada Šoša**, Zadar; **Vladimir Palinkaš**, Ilok; **Ana Bubanović**, Jastrebarsko; **Eva Cimerman**, Duplekovec; **Pere Penović**; **Jadranka Sokol**, Metković; **Marija Lončar**, Makarska; **Ivka Štimac**, Slatina; **Ana Markulin**, Velika Gorica; **Zdravka Šiško**, Makarska; **Željko Mijaković**, Vinkovci; **Mara Piplica ud. Marka**, Dobrinče; **Dragica Radoš**, Dubrovnik; **Marija Žabica**, Vela Luka; **Laureta Bartolić**, Karojba; **Gordana Biskupović**, Split; **Ankica Čuka**, Ugljan; **David Džimbeg**, Otok; **Blaženka Vidulić**, Mali Lošinj; **Marija Jelić**, Mirjanci; **Marija Lončar**, Makarska; **Mirjana Pavlović**, **Petričane**; **Ivanka Pavić**, **Ivankovo**; **Ana Mačina**, Otok; **Dragica Maračić**, Ist; **Anica Dikanović**, Vinkovci; **Mila Gabelica**; **Marica Penava**, Posušje; - 50 kn: **Katica Mandić**; **Marija Marin**, Zadar; **Marija Rosandić**, Oriovac; **Vida Grljušić**, Opuzen; **Estera Vragović**, Rijeka; **Frano Pupić Bakrač Tih**, Otok; **Pavica Hajdić**, Dubrovnik; **Kornelija Ježina**, Murter; **Marija Brnas**, Kaštel Gomilica.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

U prigodi priređivanja materijala za tisak zna se dogoditi da neka imena ili podatke ispuštimo ili krivo objavimo. Neki nisu naznačili svotu koju šalju, neki su izostavili ime pošiljatelja... Molimo da nam što prije javite naše propuste kako bismo ih na vrijeme ispravili.

Hvala na razumijevanju!

Anto Pavličević, Popovača: Nebeskoj Majci preporučujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Ana Vrčec s čitateljicama iz Zagreba:** Dobra Majko, tebi preporučujemo sebe i sve svoje, da nas čuvaš i ne dopustiš da jedna umre bez sv. ispovijedi, uz dar; - **Marija Purlič, München:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Dražana Gnječ Vladina, Staševica:** Gospi od Zdravlja preporučujem svoju obitelj, osobito zdravlje svoje djece, uz dar; - **Andelka Ivišić, Košute:** Gospe moja, pod okrilje tvoje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Marica i Ante Šarić, Kanata:** Nebeska Majko, tebi preporučujemo sebe i svoje sinove i kćeri s obiteljima, uz dar; - **Marko Miljak, Unešić:** Majko Marijo, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Ankica Šunjić Joškova, Staševica:** Majko Marijo, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Marijana Očko, Hum na Sutli:** Pod tvoje okrilje, Majko, stavljam sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Marija Božić, Cerna:** Majci Božjoj preporučujem potrebe svoje i svojih najdražih, uz dar; - **Julijana Barbir Stipina, Staševica:** Tebi, Gospe, pod okrilje stavljam sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Marijan Nikšić, Karlovac:** Majko Božja, tebi izručujem svoju obitelj, da nas čuvaš i vodiš, uz dar; - **Katica Setz, Dubrovnik:** Dobraj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuva i brani, uz dar; - **Jelena Dropulić Nevenova, Staševica:** Nebeska Majko, tebi preporučujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Franciska Bešlijić, Zaon:** Nebeska Majko, tebi pod okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Dragica Škrabe, Jastrebarsko:** Majko Božja, tebi preporučujem sebe i svoje najmilije, osobito unučad, uz dar; - **Mladen Nikolić, Staševica:** Nebeskoj Majci pod okrilje izručujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Ana Vrčec s čitateljicama iz Zagreba:** Dobra Majko, tebi preporučujemo sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Zdravka Klarić, Bad Homburg:** Sebe i svoju obitelj preporučujem zaštitu Najvjernije Ovdjetnice, da uvijek bude uz nas, uz dar; - **Zora Mateljak Stankova, Staševica:** Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Ruža Pavlić, Lovas:** Majko Božja, pod tvoje okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Goje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.f-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -

Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -

Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Marija Kelić (+6. II. 2011. - Forkuševeci, Viškovci); - **Č. s. Barica Zerec**, SNG (+17. II. 2011. u 103. g. - Sao Paulo/Brazil); - **Jakov Žuvela Gugi** (+5. III. 2011. - Vela Luka); - **Mladenka Frka Petešić**, majka don Srečkova (+11. III. 2011. u 90. g. - Salj); - **Don Augustin Milina** (+13. III. 2011. u 75. g. - Zagreb-Lumbarda); - **Blaško Babičković** (+13. III. 2011. - Subotica); - **Andrija Bilić** (+17. III. 2011. u 99. g. - Sesevetska Sopnica); - **Ivan Plazonić** (+18. III. 2011. - Đakovo); - **O. Gabrijel Posavec**, OP (+19. III. 2011. u 70. g. - Zagreb); - **Nediljka Simunić**, majka don Ivanova (+22. III. 2011. - Dolac Donji); - **Marija Jerković** (+22. III. 2011. - Podbablje Gornje); - **Janja Ružić**, majka svećenika Roberta (+22. III. 2011. - Kakanj); - **Marin Šeparović** (+26. III. 2011. u 95. g. - Split); - **Mirko Vučić** (+28. III. 2011. - Glavice, Sinj); - **Andrija Grabovac** (+28. III. 2011. - Zagreb); - **Ana Macan** (+28. III. 2011. u 65. g. - Sinj); - **Iva Marijanović Đanuša**, majka č. s. Hozane (+29. III. 2011. - Runovići); - **Ana Lapić ud. Bože** (+29. III. 2011. - Sinj); - **O. Marko Kurolt**, OFM (+30. III. 2011. u 72. g. - Zemun-Vukovar); - **Milka Matošić** (+30. III. 2011. - Split); - **Stjepan Šušnjara** (+31. III. 2011. - Sinj); - **Zlatko Lovrić Miroslavov** (+31. III. 2011. u 18. g. - Rogoznica Šibenska); - **Dino Lovrić Dinkov** (+31. III. 2011. u 20. g. - Kose-Dvornice-Rogoznica); - **Ivan Miliša Nevenov** (+31. III. 2011. u 21. g. - Ložnice-Rogoznica-Široke); - **Dominko Perkušić**, hrv. branitelj (+31. III. 2011. - Kamenmost, Podbablje); - **Ana Budimir** (+2. IV. 2011. u 85. g. - Sinj); - **Rita Sarjanović r. Franičević** (+3. IV. 2011. u 81. g. - Jelsa); - **Ivan Mateljan**, otac č. s. Vesne i don Antin, a brat č. s. Sostenije (+4. IV. 2011. - Košute, Trilj); - **Mate Renjić**, brat don Božin (+7. IV. 2011. - Tijarica, Strizirep); - **Pava Perković ud. Mirka** (+8. IV. 2011. - Sinj); - **Marija Ivančić**, majka svećenika Tomislava (+11. IV. 2011. - Davor).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

S A D R Ź A J

Ludač ili svetac (Urednik)	161
Prisna s Riječju Božjom (Benedikt XVI.)	164
Pomoćnica i Posrednica (I. Bodrožić)	166
Može li majka zaboraviti? (S. Jerčić)	168
Kralje svih svetih (M. Majetić)	170
Najdraži Gospin kip (K. M.)	171
Marija - slika Crkve kod Ambrozija Autpertskog (dar-ko)	172
Kod Gospe u Samoboru (D. Marković)	174
Gospa Božanskoga milosrđa (A. B. Periša)	176
Zar majčinstvo nije dar (D. De Micheli Vitturi)	178
Budi uvijek s nama (B. Marinović)	180
Riznica ljubavi (N. Andrić-Nevinc)	182
Dodijalo dobro (R. T)	184
Otac i majka (K. Stipanović)	186
Zadojena ljubavlju Kraljice mučenika (V. Popić)	188
Slavni obiteljski trenuci (Kajo)	190
Fatima - čudesan znak (S. Marija)	192
Blagoslovljena Gospodarica (A. Vrček)	193

GAREŠNICA

Pohodjenje bl. Djevice Marije

U Garešnici se, u Moslavini, nalazi župna crkva posvećena Pohodjenju bl. Djevice Marije. Uzdiže se na blagoj uzvišici pokraj groblja. Jednobrodna je to prostrana građevina (30 x 11 m) baroknoga stila visoka trokutasta zabata s polukružnom apsidom i pjevalištem, podignuta od opeke. Do apside bačvasta svoda prislonjena je sakristija, a na ulaz je pred crkvu naslonjen 51 m visok zvonik.

U srednjem vijeku Garešnica je od g. 1257. bila sjedište županije (comitatus Guersence). Župa se spominje g. 1334., a obnovljena je 1746. godine. Ime je dobila po srednjovjekovnom gradu Gariću koji se dizao u obližnjoj Moslavačkoj gori. U blizini je, u Beloj crkvi, od g. 1292. do 1544. bio pavlinski samostan.

Garešnička župna crkva vrlo je stara. Predaja govori kako je sva građa za njezinu gradnju prenesena od oko 3 km udaljene stare srušene tvrđave Dejanovac. Zbog močvarna tla, opeke su morale biti dodavane iz ruke u ruku. Građena je za župnika Jakoba Kuneca. U srednjem vijeku na istom je mjestu postojala crkva, srušena za osmanlijske vlasti. Njezina obnova započela je g. 1752. u baroknom stilu te je g. 1764. završena. Odmah je zatim i blagoslovljena, a

posvetio ju je u sklopu slavlja njezine 200. obljetnice, 16. kolovoza 1964. nadb. Franjo Šeper (†1981.). Za župnikovanja Mate Halauša crkva je iznutra oslikana. Na stropu njezina svetišta ističu se tako prizori Navještenja Marijina, Pohodjenja, Rođenja Isusova i Prikazanja Isusova u hramu kao i likovi četvorice evanđelista. U crkvenoj lađi na svodu su freske s prizorima Uznesenja Marijina i Krunjenja. Garešnička crkva danas ima pet oltara. Glavni je u apsidi posvećen bl. Djevici Mariji. Tirolski je to rad iz g. 1900., ali je bez neke veće umjetničke vrijednosti. Dao ga je podignuti Franjo Bašić iz Zagreba. U njegovu se središtu ističe kip Gospe s Djetetom u naručju, a sa strane su mu kipovi Zaharije i Elizabete. U crkvi je sačuvano nešto baroknog inventara. Svečano je u njoj za blagdan Pohodjenja Marijina, 31. svibnja. Sjećamo se tada Marije koja je žurno stigla od svoga cilja. Hitni nije bio uzrok samo to da je bila mlada i da se radilo o njezinoj rodici u potrebi, nego ju je na to poticala snaga Duha Svetoga, ona ista koju Gospodin obećaje i šalje apostolima. I na Mariju je sišao Duh Sveti (Lk 1, 35), onaj isti koji ju je učinio plodnom, koji je u nju ulio misionarski žar koji ju je poticao da ide pomoći potrebnima te im kao dar nosi Sina koji se nastanio pod njezinim srcem. To vrijedi za svako doba i za svakoga od nas: izvor i snaga svakoga misionarskog hoda uvijek je i samo u Duhu Božjemu koji nam biva darovan.

NASLOVNA SLIKA: Pohodjenje Marijino Elizabeti (Jacopo da Pontornio)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Pohodjenja bl. Djevice Marije u Garešnici

